

Mag

09.77096

Te

Ex 2

Kære publikum!

Hermed byder vi Dem hjertelig velkommen til Folketeatrets 125 års jubilæumssæson. Vi inviterer Dem indenfor i et hus med mange initiativer og håber på, at vi - ved at gøre teatret endnu mere udadvendt og gæstfrit for ny dansk dramatik, for de store klassikere, for udenlandske ideér, for diskussioner, for Blå Time, for Ung Scene og for foredragsrækker om teater - vil knytte forbindelsen mellem FolkeTeatret og dets voksende tilskuerskare endnu stærkere sammen.

Vi er stolte over at kunne præsentere Dem for et helt spektrum af dansk dramatik, spændende fra den danske skueplads fader Holberg til de allernyeste navne.

Vi håber, at publikum vil møde talrigt op og være med til at fejre Danmarks ældste stadig aktive teaterhus. Nok er vi det teater, der

Ullin Seidel

har flest år på bagen, men vi vil også have lov til at indbilde os, at vi er et teater, der i ligeså høj grad satser på fremtiden, og her håber vi, at mange glade teatergængere vil følge os, som de så flittigt har gjort gennem de sidste sæsoner.

Velkommen i teatret!

Preben Harris
Teaterchef

FolkeTeatrets indgang i Nørregade vist i Illustreret Tidende 1882-83, altså for præcis 100 år siden.

Nørregade 39

Spredte minder fra et hus, der var bryggeri, ridehus, circus og i 1857 blev til Folketeatret.

Københavns ældste krogede gade gav plads til Vor Frue Kirke, Bispegård og Universitetet, men foruden det spirituelle blev også det spirituøse tilgodeset, idet der var flere vin-, øl- og brændevinsbryggerier. Nørregade 39 var en bryggergård, der nedbrændte i 1728, ødelagdes af englændernes bomber i 1807, men stadig blev genopbygget. Gårdens område strakte sig helt ud til Nørrevold med herlig have og lysthus.

Bryggeriets mest kendte og seneste ejer, assessor i Hof- og Statsretten, Hans Heger, havde to yndige piger, den ene,

Kamma, blev gift med Det kgl. Teaters censor Knud Lyhne Rahbek, medens nr. 2, Julie, blev digterkongen Adam Oehlenschlägers brud. I lang tid måtte de to unge mænd nøjes med fra volden at kaste forelskede blikke til havens lysthus, der måske gav mulighed for diskrete stævnemøder. Men ingen kunne ane, af dette område skulle blive rammen om et levende teaterliv i 125 år.

I 1845 blev Nørregadegrunden solgt til A/S Kjøbenhavns Hippodrom, hvis aktionærer blev kaldt Hippodromdarer. Der opførtes en »tattersall«, senere suppleret af en circus. Men da københavnernes interesse for den ædle hestesport ikke var tilstrækkelig stor, blev

Af Thorvald Larsen, Folketeatrets direktør i hele 24 år - i perioden fra 1935 til 1959. Han var den niende i direktørrækken.

bygningen i 1857 omdannet til teater, »forpagtet« af kammerraad H. W. Lange.

En historisk vigtig ting, der skete i den gamle ridesal, Hippodromet,

fortsættes side 4

Læs inde i TeaterAvisen:

Publikummeren af Ib Boye .....side 6

Anmeldelse! af Jens Kistrup.....side 19

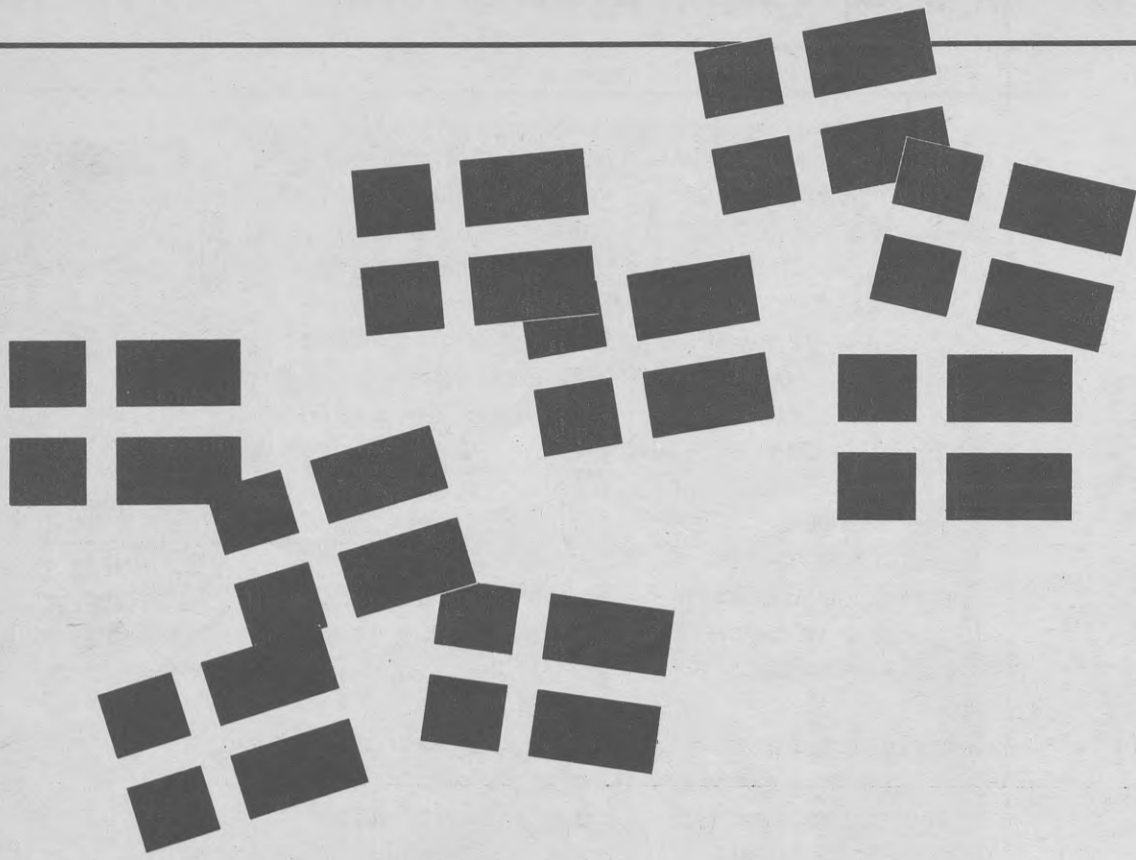
Til tilskueren af Bjørn Watt-Boolsen .....side 28

Vi tegner forestillingen af Claus Seidel .....side 32

Med mikrofonens hjælp af Ulla Strømberg ..side 35

Komedier, det billige stads af Nils Schou ....side 37

Repertoire-planer:
FolkeTeatret side 24/25
Hippodromen side 27

**Daells Varehus
ønsker genboen
i Nørregade
til lykke
med de 125 år...**

Nørregade 12 - Tlf. 01-12 78 25

TeaterAvisen

Ung Scene

Udgiver

Maj 1982
Sæson 1982/83FolkeTeatret
Nørre Voldgade 50
1358 København K
Tlf. 01/12 54 45
(administration)

Redaktion

Nørregade 39
1165 København K
Tlf. 01/12 18 45*

Design

Otto Bühning

Tegninger

Per Mollerup

Fotos

Claus Seidel

Sats

Klaus Lindewald,
Rigmor Mydtskov o.a.

Tryk

Grafisk Bureau, GBC

Dansk Avistryk ApS

Til lykke

Der er for mig noget glædeligt ved at tale om Folketeatret, for man føler, at man samtidig taler om nogle af teatrets bedste kendetegn. Folketeatret er vist det ældste skuespilhus i Danmark, hvor man ubrudt har spillet teater i 125 år, og dets spillelevende forestillinger og kunstneriske energi minder én til stadighed om, at dette teater blev født både i oprør og i tradition.

Det voksede jo lige op af den næsten klassiske Hippodroms folkelighed og gøgleri, og det blev vel derfor slet og ret født folketeater uden behov for alt for mange teorier om folk og teater.

Men fra teatrets start var det også med sin realistiske spillestil udtryk for et opbrud fra den ellers rådende akademiske tradition.

Af Lise Østergaard
Kulturminister

Folketeatret har kunnet fastholde spændingen mellem de to kvaliteter, som også har sænket rampen mellem scene og publikum og skellet mellem generationer.

Realismen og gøgleriet sikrer fortsat, at teatret taler direkte til sit publikum. Det er et teater med en rig tradition og samtidig i fuld bevægelse.

Det er mit håb, at den udvikling kan fastholdes. Det ville være den bedste jubilæumsgave, som Folketeatret kunne give sig selv og os.

Folketeatret genoptager sin tradition med forestillinger for ungdommen i efteråret 1982. Ung Scene præsenterer som sin første premiere en helt ny forestilling, baseret på tekster af Kurt Tucholsky, som Preben Harris har samlet og bearbejdet. Carl Nyholm har oversat sangene, og musikken til sangene er komponeret af Hanns Eisler.

Folketeatret har planlagt premiere i starten af september, og i samarbejde med Artes skole- og ungdomsafdeling vil denne forestilling i første række henvende sig til skoleungdommen; men der vil også blive mulighed for forestillinger, hvor teatrets øvrige publikum kan få lejlighed til at se denne særlige forestilling, der spilles i teatrets nye teaterum, Prøvesalen.

Kurt Tucholsky skrev sine tekster i 1920'erne og 1930'erne, hvor der i Mitteleuropa var en bølge af betydningsfulde kulturelle personer og begivenheder. Og med Berlin som centrum blev der i denne periode skabt teater, musik og digtning, som ikke er overgået før eller siden.

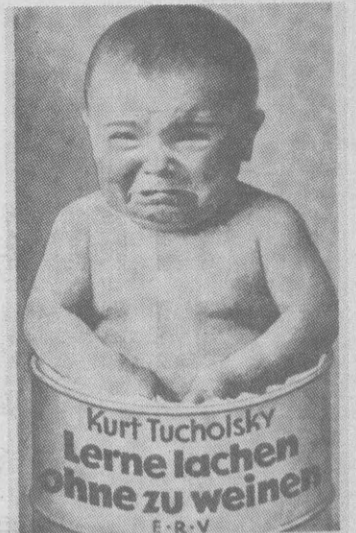
Det var en tid, rig på kultur inden for alle genrer, selv om disse kunstnere arbejdede i skyggen af både inflation og depression efter Tysklands svidende nederlag efter 1. Verdenskrig. I takt med inflationen forenkledes tankegangen, og den stigende arbejdsløshed og usikkerhed hos folk skabte en mængde partier og stor politisk forvirring. Paradoksalt nok udviklede kulturen sig, men desværre udviklede andre strømninger sig end-

nu hurtigere. Hitler vandt mere og mere fodfæste, og hans forenkledede »idealer« var lette at sælge til en befolkning, hvis hverdag blev mere og mere udsigtløs. Og nøjagtig som i dag måtte ungdommen betale en stor pris i form af manglende lærepladser og lediggang. Desværre er der meget i dag, der minder om den tid, og det er måske en af grundene til, at forfatterne fra den periode virker så inspirerende på mig. Det er derfor også nærliggende, første gang jeg bevæger mig ud på »egen boldgade«, at lave en fantasi over netop en af den tids store forfattere, Kurt Tucholsky, som i dag må betegnes som værende ligeså aktuel som dengang han skrev sine ting.

Det har været både inspirerende og uhyggeligt nærværende, men også skægt at leve sig ind i Tucholskys verden, og når man læser ham, får man den fornemmelse, at han er en af verdenshistoriens synske forfattere. Hans lune, hans syn på sin tid kan lære os så meget om os selv og vor egen problematiske tid - og det selv om han døde for snart 50 år siden.

Tucholsky er en af de store skribenter fra »den rige tid«, 20'ernes og 30'ernes Berlin, hvor han skrev viser, monologer, sketches og artikler, der gjorde, at propagandaminister Goebbels fjernede ham som en af de første og brændte hans bøger sammen med andre af de store samtidiges værker foran Staatsoper i 1933.

Men allerede nogle år forinden havde Tucholsky set, hvor det bar

Bogomslag af
John Heartfield, 1929

hen, og flygtede til Sverige, hvor han begik selvmord i 1935. I landflygtighed mistede han fodfæstet, han tabte sit sprog og holdt op med at skrive og følte derved, at han også tabte sin betydning.

Han var en forfatter og tidsdebattør, der levede og åndede med sin tid. Han angreb militarismen, den enøjede dyrkelse af autoriteterne, det korrumperede og bureaukratiske retsvæsen og de demokratiske politikeres hang til flade kompromisser.

Hans berømte forfatterkollega og ven, Erich Kästner, sagde om ham: »Tucholsky var en lille tyk berliner, der med sin skrivemaskine ville afværge en katastrofe!«

Preben Harris

Nørregade 39
fortsat fra side 1

var de såkaldte og bekendte Hippodrommøder, hvor de gamle venstrefolk samledes og pressede på, til de fik det demokratiske krav om lige og almindelig valgret gennemført. Således har det danske demokratis og den danske politiske friheds vugge også stået i Nørregade. Lange havde forladt »Casino«, der i 1848 (100 år efter Det kgl. Teaters åbning) blev hovedstadens første »sekundtheater«, da det mislykkedes for Georg Carstensen i Amaliegade at skabe en vinterpendant til hans verdensberømte Sommer-Tivoli.

Langes velynder var den ny konge - Frederik VII, Grundlovens giver. Han havde i 1850 ægtet den tidligere balletdanserinde Louise Rasmus-

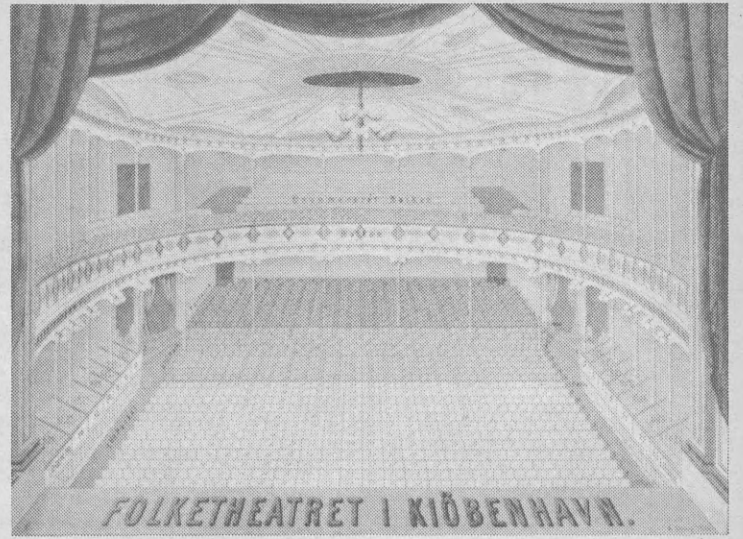
sen, der ophøjedes til Lensgrevinde af Danmark. H. W. Lange gjorde altid regentparets besøg i det folkelige skuespilhus så behagelige som muligt, og dér opnåede grevinden at blive hilst som kongens gemalinde. Det havde hun ikke kunnet sætte igennem på Nationalscenen, Det kongelige Teater, hvor hendes tilstedeværelse var en slags inkognito og et bestandigt stridspunkt i den kongelige familie. Kongen og grevinde Danner besøgte flittigt Folketeatret; første gang den 2. november 1857, hvor de blev modtaget af det folkelige publikum med stående hyldest og begejstret hurraråb. Siden da har adskillige kongelige personer været flittige og interesserede gæster i teatret.

Folketeatret er den dag i dag alles teater. Star-

ten til dette lagdes af kong Frederik VII og grevinde Danner. Derfor finder De endnu i dag portrætterne af Frederik VII og grevinden i teatrets publikumfoyer.

Som afløser for den meget dygtige teatermand H. V. Lange kom i 1873 den norskfødte M. V. Brun, der i 1884 stod fadder til Københavns tredje »sekundscene« »Dagmartheateret«. Brun var en habil teaterskrædder, som dramatiserede »Ridderen af Randersbro« og foretog den første bearbejdelse af Carit Etlars »Gjøngehøvdingen«, som holdt sig på repertoiret i første omgang til år 1903.

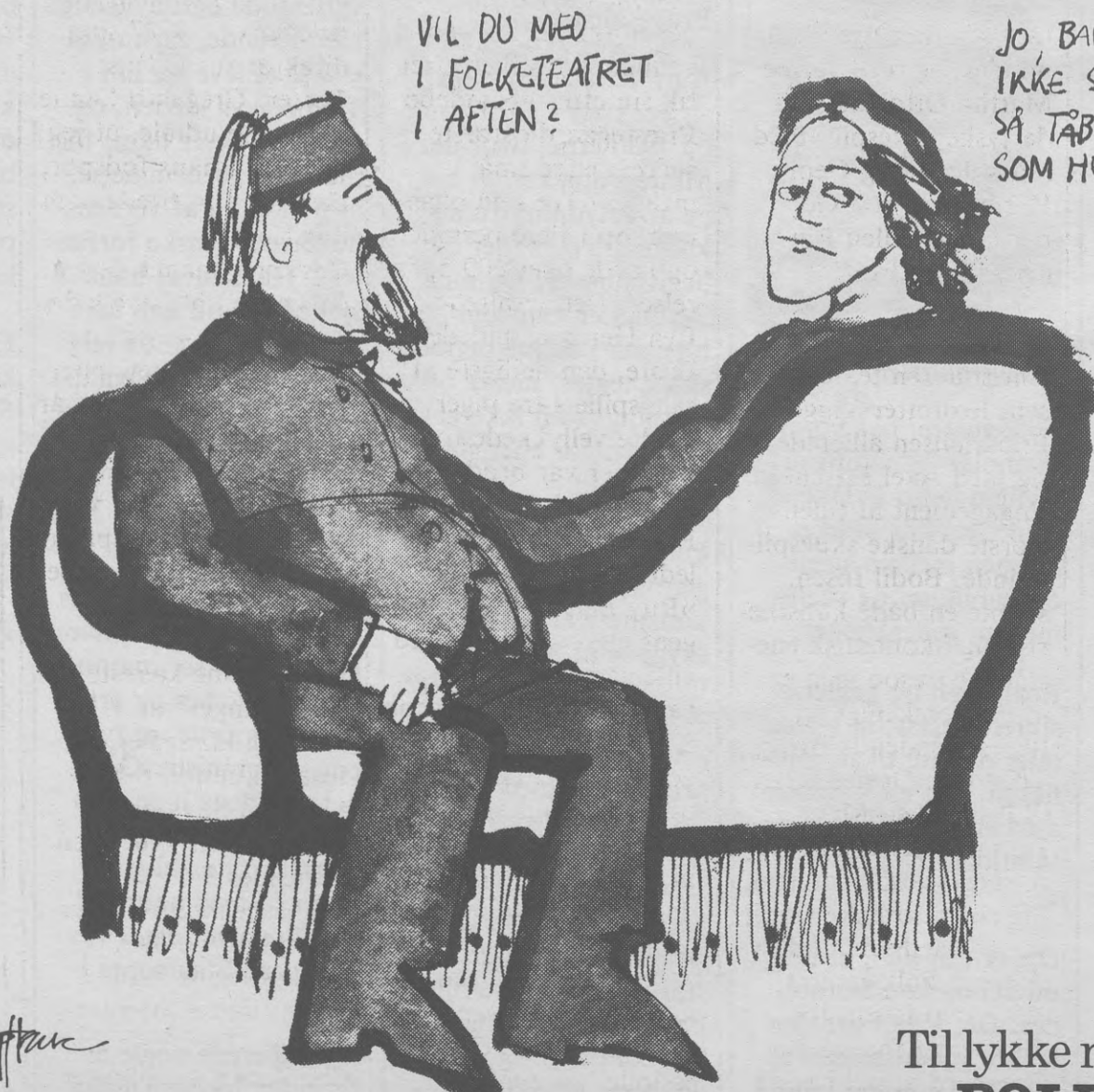
Brun blev i 1876 afløst af Robert Watt, en elegantier, journalist, senere direktør for Tivoli og morfader til direktørrækkens nr. 10 Bjørn Watt-Boolsen.

Tilskuerpladserne set fra scenen (1876).

Det var som 11-årig, jeg fik min første altover-skyggende oplevelse ved en søndag eftermiddag sammen med mine forældre og søstre på Folketeatret at se »Gjøngehøvdingen«. Aldrig vil jeg kunne glemme det chok, jeg fik, da Ib med sin pelshue slukkede det eneste fakkelljus, der oplyste kæmpehøjen. Det øjeblik

blev afgørende for mit liv. I 1884 kom Severin Abrahams til Nørregade. Hans geniale idé at få Elith Reumert til at dramatisere Scharlings »Nøddebo Præstegaard« blev hans største bedrift. Nøddebo er nok den i Danmark tiest opførte komedie. I København opnåede den i 1981 sin 1589. op-

Til lykke med de 125 år
POLITIKEN

førelse på Folketeatret. Dramatiseringen af »Nøddebo Præstegaard« satte i øvrigt spor i den danske lovgivning om ophavsret, idet mange har medes over, at Scharling - forfatteren til forlægget - var helt uvidende om bearbejdelsen. Alt han fik ud af teatrets kassesucces var 2 fribilletter til premieren.

År 1900 lejede Dorph-Petersen privatteatret, (der nu var blevet afløser for benævnelsen sekundteater) Folketeatret. Samme år købte A/S Københavns Hippodrom den gode ejendom Nørrevold 50, så teatrets grund nu blev den samme som Bryggergårdens. Haven findes dog ikke mere. Scenen har indtaget denne plads.

Dorph-Petersen var måske Folketeatrets dygtigste og heldigste direktør. Hvert år havde han en forestilling, som »bar« sæsonen. Jeg husker Sherlock Holmes med direktøren selv som den berømte detektiv i modspil med Emil Helsingreen som forbryderkongen professor Moriarty. Et andet år var det »Alt Heidelberg«-idyllen »Hans Højhed«, som med Ellen og Svend Aggerholm i opvarterpigens og fyrstens roller dominerede scenen. En tredje scene blev præget af Hjalmar Bergstrøms realistiske lystspil »Lynggaard & Co.« I dette arbejder-arbejdsgivermilieu hørte man for første gang fra scenen den ildnende socialist-march »Nu dages det brødre... Vi kæmper for vor ret til det daglige brød. Til arbejde - liv eller død«. Dorph-Petersen blev i 1908 afløst af konstellationen Johannes Nielsen-Viggo Friedrichsen. Fra denne periode mindes jeg særlig Johanna Dybwads årlige

Fra førsteopførelsen af »Nøddebo Præstegaard« 2. juledag 1888. Yderst til venstre: Elith Reumert.

gæstespil. Den fremragende, norske kunstnerinde spillede Anne Pedersdotter og hævdede »Tyven« og »Hvem er hun?« til sublim kunst. Johannes Nielsen holdt kun ud i fire sæsoner. Han afløstes af Einar Christiansen stadig med Viggo Friedrichsen som meddirektør. Fra de følgende år mindes jeg med varme Martha Ottosens sønderjyske skuespil »Fædrenes Jord« og Georg Hermans »Jette Gerbert« med Ellen Rindom i hovedrollen.

År 1922 forlod Einar Christiansen teaterledelsen, hvorefter Viggo Friedrichsen allierede sig med Axel Frische. Engagement af tidens største danske skuespillerinde, Bodil Ipsen, skabte en både kunstnerisk og økonomisk enestående sæson med et meget forskelligt repertoire spændende fra Tolstoys »Opstandelse« til lystspillet »Mrs. Dott«. Efter denne store successæson foretrak Frische at trække sig tilbage. Friedrichsen drev derefter Folketeatret alene i én sæson for derefter at foreslå Poul Gregaard at indtræde i direktionen. Dette skete

i 1927. Efter få måneder måtte Friedrichsen erklære, at han ikke mere disponerede over den lovede driftskapital. Poul Gregaard blev da med ejendomsselskabets hjælp enedirektør, idet Friedrichsen dog skulle blive sæsonen 1927-28 til ende. Da skabte skæbnen det i teaterverdenen ikke helt usædvanlige, at Folketeatret fik sin efter »Nøddebo Præstegaard« største succes: »Tre små piger«. »Tre små piger« kom op i flere perioder og nåede over 600 opførelser. Den lysalfede Eva Heramb spillede Beate, den dejligste af sangspilletets tre piger. Andre vellykkede forestillinger var brødrene Adam og Johannes Poulsens gæstespil, indledt af Victor Hugos »Ruy Blas« (»Dronningens elsker«). Gregaard ville gerne have fortsat gæstespillene med Jacob Knudsens og Sven Langes »Den gamle Præst« og Henri Nathansens »Indenfor Murene«, men de to skuespil havde Det kgl. Teater eneret på.

Af andre successer i Poul Gregaards 6-årige periode bør nævnes »Værmlændingen«

(Sveriges Elverhøj), »Tre gamle Jomfruer« og »Madame sans gêne« - begge med Liva Weel og i sidstnævnte Adam Poulsen som Napoleon.

I 1935 afløste jeg Poul Gregaard på Folketeatret. I 1921 havde jeg efterfulgt ham som turneleder og i 1927 som direktør for Odense Teater. Gregaard kunne med rette udtale, at jeg var gået i hans fodspor, men uden at træde ham i hælene.

Desværre manglede jeg én sæson i at have ledet Folketeatret i et af de fem kvarte sekler, men jeg kan sige, at de 24 år var min hustru, Ingeborg Skovs, og min lykkeligste tid, takket være et glimrende skuespillerensemble af faste og periodisk engagerede kunstnere.

Blandt mine kæreste forestillinger var 4 Holberg-komedier, 4 Ibsen-skuespil, 6 Kaj Munk, 4 Soya og 3 Leck Fischer-spil. Men jævnsides 3 Shakespeare-aftener var »Amphitryon 38«, »Bagtalelsens Skole«, »Dans under Stjernerne« og »Den Gale fra Chaillot« de festligste. I 1959 blev jeg afløst af

min som skuespiller og instruktør venskabeligt forbundne medarbejder, Bjørn Watt-Boolsen, fra hvis år jeg med særlig respekt tænker på »Et Dukkehjem« med Lone Hertz og Goethes »Faust« med direktøren i titelrollen og en anden god langtids samarbejdsven Ove Sprogø som Mefisto.

Endelig overtog jubilareren Preben Harris styrelsen i 1971. Harris har indlagt sig fortjeneste ved at bringe klassiske og moderne betydningsfulde stykker frem.

Men hans største indsats er at have forvandlet en støvet snedkørsal til en herlig intimszene: »Hippodromen« med indgang fra Nørrevold 52. Også her har Harris i et henrivende rum, ofte indrettet med tilskuerpladser på alle sider af scenen, spillet interessante forestillinger af næsten alle afskygninger.

Vi kan med tryghed og gode forventninger se hen til det ældste i funktion værende københavnske teaters 125-årsdag, 18. september 1982.

Thorvald Larsen

TEATERFARVER

DEKORATIONSFARVER

EFFEKT MIDLER & MALERSALS-REKVISITTER

Schjærning's
Farver

EKSPED. ØST FOR STOREBÆLT:
Ottillavej 18 · 2500 Valby · Tlf. (01) 46 80 22
EKSPED. VEST FOR STOREBÆLT:
Øster alle · 8400 Ebeltoft · Tlf. (06) 34 22 11

Publikummeren

Tro ikke, det altid er lige let at være publikummer. Det er jo ikke for sjov, man lægger turen om ad Nørregade, men for at more sig. Den ægte teatergænger venter med at bestille billet, til hun er helt sikker på at bronchitis'en er bidt fast. Ellers kan man jo ikke tillade sig at rasle med bolsjeposen...

Stanislawski, der som navnet siger, var en dobbelt halvrunder, har skrevet en bog om at være naturlig på scenen, men den er der gudske-lov ingen, der kender. Bogen var engang omtrent det samme for en skuespiller som koranen for en muhammedaner, men det er slet ikke »En skuespillers arbejde med sig selv«, man har

brug for i dansk teater. Det er »En publikummers arbejde med sig selv«. Hvis nogen tror, at det er nemt at være publikummer i dag, må d'herrer teaterdirektører og -tricer tro om igen.

Det danske teaterpublikum står i dag på en korsvej, der meget let kan ende med det moderne publikums gennembrud.

Det er utroligt, hvor store krav, der stilles til publikum i dag. Det er jo ikke for sjov - men for at more sig - at man lægger turen om ad Nørregade, og hvis det ikke lykkes, så i hvert fald at komme udhilet hjem. Det at være publikummer på Folketeatret forpligter. Dels skal man være folkelig, dels skal man være teaterpublikum - og det er

noget, der slider på et nutidsmenneske. Skuespillerne skal bare spille stykket, men hvem gør det hårde, fysiske arbejde med at klappe længe efter at det gør ondt i hænderne? Publikum!

Og hvem er det, der skal betro garderobedamen, når man har set »Nøddebo Præstegård«, at det var en stor kunstnerisk oplevelse? Publikum. Og hvem er det, der må vente med at bestille billet til en forestilling, indtil man ved, at bronchitis'en har sat sig rigtig fast, så man kan levere den uundværlige teaterhoste? Publikum. Og hvem er det, der skal skiftes til at sidde og rasle med bolsjeposerne i salen? Publikum.

Altid er det os, der skal holde for. Der er da ik-

ke nogen skuespiller, der ville finde på at klappe, hvis en publikummer forlod teatret efter at have mumlet et eller andet, men når det drejer sig om en skuespiller, der forlader scenen, klapper straks alle publikummer. Er det demokrati? Og der findes skuespillere, der hælder til den overbevisning, at al sand skuespil kunst består i at overdøve publikums hosten.

Folketeatret har altid haft et godt publikum. Det har ikke kun været den brede befolkning, men især den, og derfor er det sikkert rigtigt, når jubilerende skuespillere i interviews fortæller, at de har lært meget af publikum. Det er da klart. Selvfølgelig har vi som publikum-

Af Gyldenspjæt

Gyldenspjæt alias Ib Boye er journalist, teaterhistoriker, forfatter og redaktør på Billed Bladet.

mer en opdragende betydning for vore kunstnere, det er jo derfor, vi er i salen. Ærbødigst, den gamle rimsmed, sad der også i fordums tid, da den uopslidelige operettesucces »Tre små piger«

**”Jeg så forresten
Carlsberg 25 flasken
på Museum of Modern Art
i New York.”**

**”Nå! Ja, jeg fik øje
på den henne ved
baren.”**

Den lille luksusøl Carlsberg 25 er som skabt for teaterpauser, fordi den lige er til at overkomme, når en hel øl er for stor eller tiden er for begrænset.

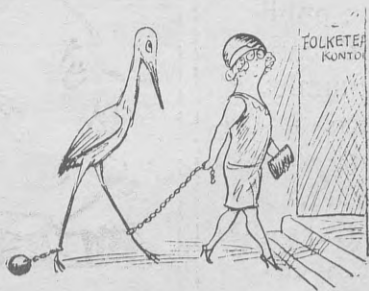
De 25 centiliter indhold modtog i 1980 Den Gastronomiske Pris i Danmark. Og i år blev flasken fast inventar på Museum of Modern Art i New York som et eksempel på fremragende moderne brugskunst.

Se på det lille billede, hvis De ikke ved, hvordan den ser ud i virkeligheden, hvor De under alle omstændigheder før eller siden vil få øje på den.

**Carlsberg 25.
Ikke kun
for tørstens skyld.**

Før »Storken« paa Folketeatret.

*Tænk, »Tre smaa Piger« ustandselig gaar,
hvor længe mon dog de tre gaar?
Rasmines Rekord kan hænde de slaar.
til Glæde for Direktør Gregaard.
Men naar det Stykke han op har slidt,
saa blir der igen Ballade,
saa kommer nemlig selve Fru Thit
med »Storken« til Nørregade.*

*Hvad Handlingen er, det kender jeg ej,
men det er vel Børnebegrænsning,
saa nu kan Publikum vente sig
en ramsaltet Gang Thit Jensning.
Hvad kan der hænde? Uha, uha!
Blot ikke Publikum skriger:
»Vi vil ingen Børnebegrænsning ha',
nej, vi vil ha' 3 smaa Piger!«*

måtte vige for Thit Jensens »Storken«. Jeg har ikke studeret litteratur - kun på universitetet - men jeg har aldrig set så prægtigt et rim som i denne episode fra Folketeatret, hvor det lykkedes Viggo Barfoed at krølle sine barfoedder, så børnebegrænsning kom til at rime på »en ramsaltet Thit Jensning«. Det er digtekunst, som vi sætter pris på i den brede befolkning, som er Folketeatrets publikum. Gad vide om vor tids store digtere som F. P. Jakpot, Elsa Gressat eller Dan Turselv kunne hamle op med det? Det kniber meget for vor tids skønånder at hamle overhovedet.

Forleden læste jeg i en avis, at »Folketeatret er ikke erhvervsvenligt«. Det synes jeg som publikummer er at skyde under målet, når man ved, at sidste år blev »En sælgers død« op-

ført. Okay... jeg kan jo også have læst forkert, så det var Folketinget? Noget med Folke var det i hvert fald.

Som fast publikummer i Nørregade syntes jeg også, at jeg skulle give kollekt forleden, da der var indsamling i min sognekirke. Jeg ofrede to norske ti-ører og en bukseknep, men det har jeg bittert fortrudt senere. Jeg forstod det sådan, at vi samlede ind til Folketeatrets Nødhjælp..

Den første direktør H. W. Lange sagde, at som direktør på Folketeatret ender man enten som tosset eller diktator. Senere direktører har bevist, at de to ting godt kan forenes.

Folketeatret er nok vaks ved havelågen, men hopper ikke på den første den bedste modebølge, for enhver have- mand ved jo, at roserne bryder ud i juni, men alligevel kommer den

først på plakaten i september. Det mådehold skal ingen direktør lastes for.

A propos direktøren, så står han ofte i døren og siger til publikummerne »Det glæ-æ-hæ-æder mig at se dig«. Det værste er, at han vist nok mener det. Jo, for hvis han mener det, så er man først for alvor det, der hedder et potentielt publikum, og så føler man ligefrem bondeanger, hvis man snyder for diskussionen med politikerne bagefter. Ved en sådan lejlighed har jeg set direktøren rejse sig med begge hænder strakt mod det himmelske lys og forkynde: TEATRET ER EN KAMP!

Det vil jeg give ham ret i. Jeg har kæmpet i hver eneste pause for at nå frem til baren. Det er lykkedes hver gang - men altid lige præcis når der blev ringet ind igen.

Alt ville jo være lidt nemmere, hvis teatret ikke ville være så negativ og kritikken ikke så sårbar (eller er det omvendt? Godt...) Det, som alt drejer sig om, er publikum. Vi styrte-

de også ind for at se forestillingen i sidste sæson »En folketeaterfjende« for at se, hvem det var.

Publikummere lader sig i regelen først uddanne i den store scene, hvor man kan lære noget af sine medpassagerer. Når man så er ordentlig skolet som publikummer, kan man begynde oppe på Hippodromen, men det kræver ganske anderledes indføling at gå der. Man kan så let komme til at ændre et skuespil ved at stille sin ølflaske på et natbord på scenen eller eventuelt liste ud på naturens vegne og så blive den hjemvendte søn, når man kommer tilbage. Man kan mærke skuespillernes ånde, og de kan slå os på knæet. Det kræver den yderste disciplin at være en god publikummer under disse krævende forhold. Forholdet til publikum har været hjerteligt i alle de 125 år, der er gået siden hippodromen blev til teater. Vi er et »godt« publikum. Ikke det fineste fine, måske, men vi ler, når det passer os, snapper efter luft, når vi forfærdes

og tuder, når vi bevæges. Og vi har en fast aftale med teatret, at vi bliver vækket kl. 23, hvis vi keder os. Men uanset hvad og hvordan, så kommer vi og ser, hvad det er for kunster, de har fundet på til os. Vi erkender, at vi ikke selv kan, for teater er som kunst: det er det, man ikke kan. Hvis man kunne det, var det ingen kunst.

Men i og for sig var det en morsom tanke, at vi i salen spillede komedien og de deroppe så bare sad og så på. Altså til en afveksling mener jeg. Men man må jo nok erkende som teaterfilosoffen Storm P., at ALT HVAD DER FOREGÅR PÅ ET TEATER, KAN INDDELLES I KUNST, SKÆG OG BALLADE.

Og hvis man holder skæg for sig og ballade for sig, så bliver det ingen kunst, og det synes vi ikke om i den brede befolkning.

Os.

Publikum.

Vi har sagt til hver eneste direktør i Folketeatret, at vi finder os i alt, men ikke i noget. Så er det sagt.

Ved indgangen står så direktøren og siger: »Det glæ-æ-hæ-æder mig at se dig«. Det værste er, at han vistnok mener det...

Med en budgetkonto har man overskud til så meget andet.

De fleste sætter pris på en tilværelse uden de store økonomiske bekymringer. Hvor man har overblik over, hvad der skal betales. Samtidig gør det jo ikke noget, at budgettet også rummer mulighed for nyanskaffelser.

En budgetkonto viser Dem nøjagtigt, hvad der er til rådighed, måned for måned.

Og pengene er der, når De har brug for dem. En budgetkonto kan nemlig udvides med en indbygget reserve.

Kom ind og lad os fortælle Dem nærmere om, hvordan De ved hjælp af budgetkontoen kan få et mere afslappet forhold til det med penge.

Velkommen i Den Danske Bank.

DEN DANSKE BANK

Medicin, med det samme

På teatret findes et fast-tømret team af medarbejdere - fra skuespillere over teknikere til administratorer og mange andre - hvor alle er afhængige af hinandens arbejdsindsats.

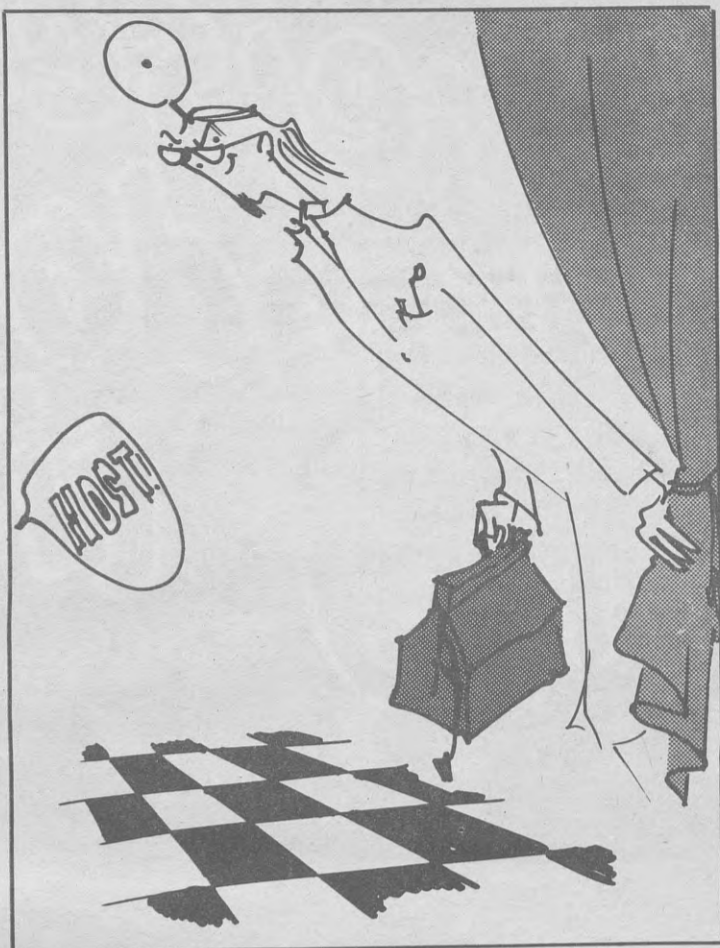
Teatrets ansatte

Teatret er en arbejdsplads, og her vil der naturligvis ligesom på andre arbejdspladser være faktorer omkring sundhed, helbred og sygdom, som betyder uendeligt meget for den daglige drift.

For deltagere i teatermaskineriet gælder det, at samarbejdet omkring repertoiret ofte foregår i små indrettede lokaler, og her udvikles et fast-tømret team af skuespillere, teknikere, instruktører og andet personale. Dette samarbejde er helt afhængig af hver enkelts arbejdsindsats.

Denne betydning enhvers indsats i bestræbelserne på at lave en god forestilling har, fremgår med tydelighed, hvis der opstår sygdom på teatret. Den enkelte er udset til et bestemt stykke arbejde, en bestemt rolle uden dubleantmulighed. De økonomiske ressourcer tillader ikke, at man kan operere med dubleanter. Det er herved bekymringen for fravær kommer til udtryk: hvis tilfældet er ude og en person bliver syg kan det meget let give så store problemer, at man må aflyse en forestilling.

Som i alle andre grupper, hvor man arbejder i så tæt kontakt med hinanden på en fælles opgave, vil der være mulighed for infektionssmitte eller anden sygdom. Også her gælder det om at gennemføre sit arbejde på forsvarlig vis og kun ty til syge-

melding - og dermed aflysning af en forestilling - hvis man finder at et ildebefindende vil gøre det direkte uforsvarligt at gennemføre en aften forestilling.

Ved mange af mine tilkald til teatret skal jeg udover at foretage en akut behandling også tage stilling til, hvad det nu vil indebære for den pågældende person, hvis man vælger at gennemføre den planlagte opførelse. Sjældent skaber det sidstnævnte problemer, og man er her vidne til en arbejdsindsats, en arbejdsiver og -disciplin, der ligger langt ud over det sædvanlige. Skuespilleres indstilling til deres fag og deres evne til at udfolde sig under meget forskellige og ofte meget vanskelige vilkår, ser vi af de fortræffelige præstationer, der ydes hver aften på de skrå brædder, også når de måske har haft - ligesom vi andre kan have det - en »forkert dag«, eller føler sig sløje. Tit står en skuespiller på scenen med

feber, hvor vi andre ville have lagt os i sengen med en kop kamille. Det er ikke helt forkert, hvad der siges i den amerikanske sætning: »the show must go on« eller f.eks. i sangen »There's no business like show business«. Scenens folk arbejder hårdt og utroligt samvittighedsfuldt.

Teatrets gæster

Et teaters indretning kan have stor betydning og interesse for den enkelte teatergænger. Et par trappetrin kan gøre det uoverkommeligt for visse handicappede gæster at besøge teatret uden hjælp. Tunghøre kan have problemer med at høre replikker. Klaustrofobi kan give angst for at sidde midt i salen, ligesom blæreproblemer kan medføre store gener, såfremt man sidder langt inde på en række. Ja disse handicaps kan måske ligefrem afholde folk fra at gå i teatret. Det vil imidlertid være synd, at nægte sig selv den fornøjelse det er at over-

Af Knud Dyring-Andersen, 37, Folketeatrets læge

være en teaterforestilling, når man ved at tage hensyn til sine eventuelle problemer allerede ved billetbestillingen kan mindske disse i stor udstrækning. Den bevægelseshæmmede vil altid kunne få hjælp, så kørestolen bliver løftet over de u hensigtsmæssige trin, bare teatret i tide er klar over, at det skal stille hjælp til rådighed. De hørehæmmede hjælpes nu i stor udstrækning af teleslynger. Hvis man har klaustrofobiske tilbøjeligheder hjælper det ofte, at bestille en yderplads med den ene side fri til en gang. Dette kan ligefrem helt fjerne ang-

sten for indeklemthed. Det samme gælder hvis man har blæreproblemer: en yderplads gør det mindre besværligt, hvis man flere gange må liste af på naturens vegne.

Teatret kender til mange af disse problemer, og det er som regel altid i stand til at finde en løsning for den enkelte tilskuere, som måtte være mest hensigtsmæssig.

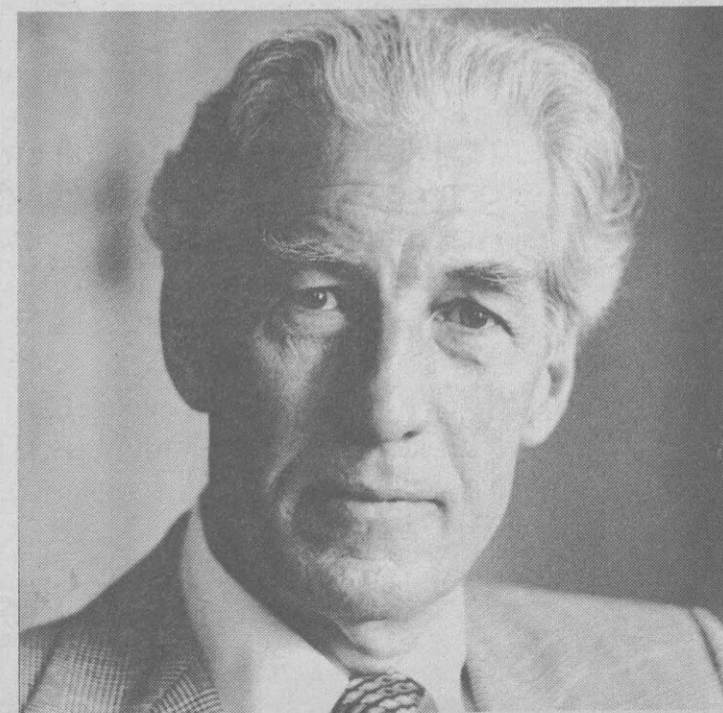
Et stort og grundigt arbejde foregår på scenen og bag kulisserne. Dette samarbejde danner grundlaget, for den scenekunst, som vi tilskuere er vidne til. Jeg respekterer den store arbejdsindsats fra alles side på teatret og siger til lykke til FOLKETEATRET og alle dets ansatte.

Til lykke

Bestyrelsen vil gerne ønske huset hjertelig til lykke med de 125 år. Det er os en stor glæde at deltage i et arbejde i disse traditionsrige og smukke omgivelser og tillige være med til at skabe et teater, hvor åbenhed og mange aktiviteter er et at hoved-

formålene i vort arbejde. Lad fortid, nutid og fremtid altid tage hinanden i hånden i Nørregade. Folketeatret længe leve!

Jørgen Riemer
Formand for
Folketeatrets bestyrelse

Teater-rejser
til London
ring til:

01-12 35 00
SPIES
rejs og vær glad

Seks personer finder en forfatter

Folketeatret har lavet en lille spøg, først og fremmest en spøg, men også iblandet en smule alvor.

Inspireret af Pirandello har Folketeatrets dramaturg og souschef Henrik Moe søgt at ridse en indledning op som et springbrædt til en række scener af historien om, hvordan de seks personer egentlig fandt deres forfatter, og hvad der f.eks. kom ud af det møde på et dansk teater i foråret 1982.

Personerne

Direktøren

Instruktøren

Forfatteren

Regissøren

Fru Vang, en mor

Torben Vang, hendes

søn, reklamechef
Lise Vang, hans hustru
Susanne Vang, deres datter
Hanne Thorsen, Torbens elskerinde
Viktor, Susannes ven
Direktøren sidder sammen med instruktøren og forfatteren og forbereder en ny forestilling. Regissøren kommer ind.

REGISSØREN

Undskyld, jeg forstyrrer, hr. direktør, men...

DIREKTØREN

Hvad er der nu?

REGISSØREN

Der er nogle mennesker som gerne vil tale med direktøren.

DIREKTØREN

Jeg har ikke tid nu. Vi sidder og forbereder teatrets næste forestil-

ling. Hvad er det for mennesker? Hvad vil de her?

TORBEN VANG

(går lidt frem, de andre følger efter, lidt ængstelige)

Det er bare os... vi vil gerne tale med en forfatter.

INSTRUKTØREN

En forfatter? Hvad skal I med en forfatter?

FORFATTEREN

(synligt stolt)

Jeg er forfatter!

DIREKTØREN

Ja, men en forfatter, der har mere end travlt med at finde en god idé til vores næste forestilling.

FRU VANG

Tænk ikke mere på det. Vi er Deres nye stykke!

DIREKTØREN

Må jeg spørge, skal det være morsomt?

LISE VANG

Det er både morsomt og sørgeligt - som i ethvert rigtigt drama, men alt kommer naturligvis an på forfatteren.

FORFATTEREN

Kender vi da hinanden?

HANNE

Jeg tror det nok, men det var før jeg mødte Torben.

FORFATTEREN

Hanne Thorsen? *(Hun nikker)*

INSTRUKTØREN

Nu tror jeg, vi skal se at komme videre med vores forestilling.

FORFATTEREN

Jamen, den er her jo.

Den står der! *(Peger på de seks personer)* Jeg kan godt huske hende,

Henrik Moe

og også ham hun mødte senere, reklamechefen - DIREKTØREN

Vi er i fuld gang med at lave en forestilling for det store publikum - noget at tænke over, fiks og færdig, uden at det gør alt for ondt. Hvad skal vi så med de seks der?

Et par dramatikere har reageret på spøgen og sendt os et par sider.

Jens Aarkrog:

Fra Jens Aarkrog har vi modtaget denne forsettelse:

FORFATTEREN

De er jo virkelige.

INSTRUKTØREN

Bevar mig vel!

DIREKTØREN

Det er jo altså ikke hver gang en forfatter ligger i med en dame, der så løber efter en reklamechef i stedet - det kan jo altså ikke blive en ny forestilling hver gang.

FORFATTEREN

Her står seks mennesker.

INSTRUKTØREN

Det er roller, vi har brug for.

FORFATTEREN

Almindelige mennesker, der betyder noget for hinanden, fuld af problemer og konflikter -

DIREKTØREN

Det store publikum vil

ikke have dem alt for almindelige.

FORFATTEREN

Men de vil se mennesker foldes ud og bevæges.

TORBEN VANG

Vi er Dem meget taknemmelig. Det er ikke alle der forstår, at en forfatter og en scene -

DIREKTØREN

Jeg har ikke lovet Dem noget.

SUSANNE VANG

Det er typisk.

DIREKTØREN

Hvad?

TORBEN VANG

Hun hader mig.

VIKTOR

Hold nu op, Susanne!

FRU VANG

Forfatteren vil sikkert lade os alle komme til orde.

SUSANNE

Selv den største skide-rik, vil han yde retfær-

dighed, ikke?

DIREKTØREN

Hvem er du?

SUSANNE

Det bestemmer jeg selv.

REGISSØREN

Kan det ikke passe, jeg har set dig ude på amatørscenen i Farum?

INSTRUKTØREN

Det forklarer alt.

DIREKTØREN

Så vores kære forfatter har trummet seks af vennerne sammen, for at gøre sig interessant.

INSTRUKTØREN

Skal det være, hvorfor spiller vi så ikke Pirandello: Seks personer søger en forfatter?

DIREKTØREN

Ja, hvorfor gør vi ikke det?

FORFATTEREN

Fordi du vel er lige så nysgerrig som mig, efter at finde ud af, hvordan de seks personer, jeg

har inde i hovedet, har det med hinanden.

DIREKTØREN

Skal vi sige tak til forfatterens venner, og så afvente og se, hvad der kommer ud af forfatterens møde med en skrivemaskine.

FORFATTEREN

Sådan ender det altid! Hvorfor gør jeg det? Opleve lidt spænding, underholdes, mores og rystes. Hvorfor blir jeg aldrig klogere?

INSTRUKTØREN

Får vi så nogle papirer og læse på om 14 dage?

FORFATTEREN

14 dage! Så har jeg fundet ud af, hvad det hele er for noget. Så kommer jeg og holder noget op for dig. Og du vil falde på knæ og sige:

Ja, det er billedet på selve livet. Jeg har ikke vidst det før, men nu

Af Jens Aarkrog, 39. I jubilæumssæsonen er der på Hippodromen dansk urpremiere på hans nyeste skuespil: Orchidé mordet.

kan jeg se det: Sådan er livet i dag i Danmark.

DIREKTØREN

Vidste du, vores forfatter kunne være vittig. Ja, selvfølgelig! Et lystspil.

FORFATTEREN

Skal vi kalde det: Seks.. saftige .. søstre? Eller: Sex søger mage?

Kaj Nissen:

Kaj Nissen gav os følgende scene:

FORFATTEREN
(*peger på de seks personer*)

Hvad nu hvis den står lige her.

INSTRUKTØREN
Har du nogen grund til at tro det?

FORFATTEREN
Hvem ved?

DIREKTØREN
Har du eller har du ikke?

FORFATTEREN
Jeg tror vi skal undersøge om der ikke her er stof til det vi søger.

VIKTOR
(*bryder brat ind*)

Jeg vil ikke have ham der til forfatter!

SUSANNE
Hvem skal instruere os?

INSTRUKTØREN
Det skal jeg! Dvs. jeg er instruktøren. Men hvad der skal instrueres - ja, det kommer rigtigt nok an på. (*til Direktøren*) Men seks personer - det er meget økonomisk.

DIREKTØREN
Hør nu her, vi skal lave en forestilling, for det store publikum. Let og muntert, fikst og færdigt, uden at det gør for ondt. Hvad skal vi i det hele taget med de seks der, de har en del forviklinger de ikke kan rede sig ud af, men det er ikke teatrets sag!

FRU VANG
Men vi skal altså bruge en forfatter. Vi må også have et teater.

HANNE
Og hvad der er teatrets sag kommer vel an på hvor alment historien kan fortælles.

FORFATTEREN
Det er jeg helt enig i.

VIKTOR
Jeg vil overhovedet ikke have ham der som forfatter!

FORFATTEREN
Du har heller ikke fået

nogen endnu! Endnu har jeg kun en halvkvædet fornemmelse af jer. Først senere blir det eventuelt min tur. Jeg synes vi skal høre på dem.

DIREKTØREN
Men der er ikke givet grønt lys for noget som helst! Og deres historie skal være meget morsom før jeg går med til en videre forhandling. Mere kan jeg ikke love nu.

FRU VANG
Hør, vi kunne vel ikke få en kop te.

DIREKTØREN
Hvad? Jo.

TORBEN VANG
Jeg vil hellere have en øl.

LISE VANG
Det vil jeg egentlig også hellere.

HANNE
Jeg kunne godt have et stykke kage. Og kaffe.

DIREKTØREN
(*efter en kort pause*)
Ellers nogen der har nogen ønsker?

FORFATTEREN
(*lidt efter*)

Også en øl til mig.

INSTRUKTØREN
(*er med på den værste*)
Så skidt da.

DIREKTØREN
(*til Regissøren*)
Hent en bakke i kanten med lidt af hvert. Så har vi vist vores gode vilje.

(*Regissøren går ud for at hente det forlangte*)

INSTRUKTØREN
Nå, hvem starter?

FRU VANG
Viktor, du har sådan et godt overblik, start du!

VIKTOR
Men når jeg nu slet ikke vil have ham der som forfatter!

DIREKTØREN
Og hvorfor vil du så egentlig ikke det?

VIKTOR
Hen er for gammel!

FRU VANG
Nå! Jeg kunne med lige

så stor ret sige at han er for ung!

VIKTOR
Han forstår ikke hvad der sker i de unge!

SUSANNE
Han er heller ikke en kvinde. Det er måske det allerværste.

FORFATTEREN
Nu har jeg tilfældigvis en vis evne til at gå ind i alle mennesker, uanset køn og alder, ellers kunne jeg overhovedet ikke skrive stykker.

TORBEN VANG
Jeg kunne måske sige at han nok ikke har så forfærdelig meget forstand på reklame - det er mit fag og en vigtig ingrediens i historien - men kan han sit skrivehåndværk, kan han vel lære sig resten. Jeg synes vi skal prøve ham. Vi kan jo altid droppe ham igen.

HANNE
Det er jeg ikke sikker på.

VIKTOR
I lovede mig en ung forfatter!

FORFATTEREN
Jeg hører til den yngre generation af dramatikere, det må være nok.

HANNE
Og så har han jo sin andel i historien.

FORFATTEREN
Har jeg det?

DIREKTØREN
I den historie I nu vil fortælle, og som I vil have at vi skal fortælle?

HANNE
Slet ikke så lidt endda.

INSTRUKTØREN
Er det ikke lidt incestuøst?

HANNE
Det vil altsammen vise sig.
(*Regissøren kommer med en bakke. Alle forsyner sig*)

VIKTOR
(*ser sig om*)
Er der nogen der har en cigaret?

DIREKTØREN
(*sukker og byder ham en cigaret*)

Bare sig til hvis der ellers er noget.

FRU VANG
Burde der ikke være projektørlys på os?

DIREKTØREN
Sidder alle godt? Er alle velforsynede? Så synes jeg Viktor skulle starte. Uden lys.

VIKTOR
(*rejser sig*)
Jeg har ikke været med til at lægge brikkerne på plads. Jeg får bare hele balladen i hovedet. Og der er ikke nogen der kan forklare det ordentligt, der er for mange versioner af historien, og så tænkte vi at vi måtte have en til at fortælle den ordentligt.

FORFATTEREN
Jeg skal gøre mit bedste. Hvad for en historie?

FRU VANG
Ja, se den starter jo før Viktor kom ind i billedet. Susanne var endnu en lille pige. Og Torben havde endnu ikke fundet Hanne, men han var gift med Lise, det var han.

VIKTOR
Hvorfor lader du ikke mig fortælle?

FRU VANG
Fordi alt det der ved jeg bedre end dig.

LISE VANG
Og alligevel fortæller du det helt forkert. Lad nu Viktor.

VIKTOR
Jo. Det starter så med at Hanne render ind i en fyr. Og han snyder hende - før det blir til noget. Han tænker på noget andet og glemmer alt om Hanne. Hun glemmer det aldrig. Det er ikke kærlighed. Det er forvirring. Hun ser bunden. Så vidt så godt.

FORFATTEREN
(*en lille pause*)

Kaj Nissen, 40.
Dramatiker.

Det kan da vist ikke være hele sandheden.

TORBEN VANG
(*griner*)

Næ. Men det er en helt anden historie. Og det er den vi vil fortælle.

HANNE
Og vi er endnu ikke nogen af dine personer. Vi ved godt selv hvad der er sandheden.

DIREKTØREN
Foreløbig har I ikke givet ham en ærlig historie at fortælle. Eller mig en ordentlig titel at sælge billetter på. Kom så i gang, teatret må have noget for sine udlæg.

VIKTOR
Senere gik Hanne ind i kvindebevægelsen, og der lærte hun en masse gode ting, det mener jeg virkelig, men så traf hun Torben, og i en ny forvirring glemte hun alt.

HANNE
Det er altså ikke sandt.

VIKTOR
Og Lise var gift med Torben der lever af at producere dumme slogans, og hun havde ikke lært noget, og Torbens mor prøvede at lære dem noget, men det var helt oldnordisk, og Susanne fandt mig, og vi lærte hinanden en masse ting, men vi passede ikke på, så hun måtte have en abort, og så prøvede de at lære os endnu mere, og Hanne skubbede på, bare i en helt anden retning, og vi kørte ligesom ret

meget i ring på det der tidspunkt.

FRU VANG

Ligesom tigrene i Sorte Sambo. De blev også til smør til sidst.

FORFATTEREN

(ser lidt rundt på dem)
Jeg er ikke med.

VIKTOR

Det var ligesom en heksering jo, og det eneste der holdt den gående var egentlig denne her forvirrede familie og alle dens tråde som man hele tiden gik og skvattede over, og det var jo slet ikke min familie, men hvis jeg ville have Susanne måtte jeg også tage ringen, og så dansede jeg med, indtil Hanne en dag tog fat i mig og trak mig ud.

HANNE

Jeg gik ikke i seng med ham!

VIKTOR

Men Lise opdagede det, og greb ind, og ville holde på mig, og snakke med Susanne, og på det tidspunkt var jeg så svimmel at jeg kom til at rage til Torben så han faldt ud over balkonen og hang der i et helt kvarter. Det var på femte sal.

LISE VANG

Det var et hædeligt uheld.

TORBEN VANG

Det var et mordforsøg.

VIKTOR

Men han faldt ikke ned, selv om jeg allerede var gået hen og havde meldt mig til politiet. Og nu tror alle at jeg er lidt utilregnelig, og så er det jeg spør om grunden til at alt det her skal ramme mig så hårdt, når det nu ikke er mig der har sat det i gang.

INSTRUKTØREN

Der er noget der, med at fædrenes og mødrenes synder skal ramme den yngre generation i mange led og umuliggøre at den får en levende værdig tilværelse på sine egne præmisser.

FRU VANG

Sludder!

TORBEN VANG

Hør nu her, jeg er fra mit arbejde vant til at sætte tingene i det rette sproglige perspektiv. Og jeg må nu nok sige at Viktors fremstilling er både lapidarisk og farvet, for ikke at sige direkte misvisende sine steder. Der er sket en række ting som -

LISE VANG

Du har sat i gang, tankeløst og på grund af ganske almindeligt mandsbegær!

TORBEN VANG

Nej, det må du ikke tro. Jeg elskede virkelig Hanne. Men jeg var gift med dig.

HANNE

Det har han aldrig sagt til mig, at han elskede mig altså.

FRU VANG

Lad ham dog have sine hemmeligheder. Det har han altid fået lov til.

TORBEN VANG

Moder!

SUSANNE

Åh, jeres skide moralbegeber er sgu lige til at brække sig over. Hvem fanden tager sig af hvem der kommer sammen med hvem, bare man har det godt med det.

LISE VANG

Susanne!

TORBEN VANG

(til Susanne)

Du har da vist heller ikke holdt Viktor underrettet om den ungersvend der holder telefonen så smukt varm på det sidste, har du?

SUSANNE

Bland dig udenom!

FORFATTEREN

Jeg tror vi skal tilbage til kernen i historien nu.

VIKTOR

Hvem er det der ringer, siger han?

SUSANNE

Ingen.

VIKTOR

Det lyder skideoverbevisende, at du ved det.

FORFATTEREN

Kernen, venner, kernen!

TORBEN VANG

Jeg kunne godt have en øl til, er der flere?

FORFATTEREN

Meningerne kan være delte, men I må have helt klart for jer hvad det er vi skal stille på brædderne. Er det en generationskonflikt? Er det kønnes kamp? Eller en familiefejde, eller en kriminalhistorie? et jalousidrama? er det en komedie, er det en tragedie?

DIREKTØREN

Komedie. Afgjort.

FRU VANG

Det drejer sig jo her i virkeligheden om at bevare en vis form for værdighed midt i alt forfaldet, en værdighed som der alt for længe er begået de afskyeligste attentater imod, og hvis den nye slægt skal have en mulighed for at overleve -

VIKTOR

Det blir vores egen sag. Hvis vi gider.

SUSANNE

Og vi kan ihvertfald ikke bruge de hjælpemidler du kan tilbyde!

TORBEN VANG

Må jeg så bede om kammertonen!

FRU VANG

(til regissøren)

Jeg ville gerne have en kop te til, unge mand, frisk te, hvis det ikke er for meget at bede om. Og min søn bad for lidt siden om en øl til, hvis jeg ikke tager meget fejl.

REGISSØREN

(med et blik til direktøren)

Gudbevares, jeg skal skam nok.

(og regissøren jager igen afsted)

DIREKTØREN

Der må være mere gods i jeres historie end det vi her har hørt af Viktor. Ellers hopper jeg ikke på den, og jeg er bange for at det er der ikke ret mange der gør.

LISE VANG

Der er mere. Viktor har kun ridset i overfladen. Han ved ikke at hvor forvirringen én gang er plantet vil den altid gro. Han er ung og forstår

ikke følelsen af afmagt, af ikke at slå til, af at vide sig dårligt rustet til at kaste sig ud i noget nyt. Det forstår Viktor ikke. Og det er der flere der ikke forstår.

TORBEN VANG

Hvad mener du egentlig med det?

LISE VANG

Jeg mener at jeg af mangel på bedre alligevel kaster mig ud i noget nyt - jeg flytter fra dig, jeg flytter sammen med Hanne, ihvertfald til at begynde med.

TORBEN VANG

Det mener du ikke!

SUSANNE

Så flytter jeg med!

VIKTOR

Så flytter jeg også med!

SUSANNE

Du kan flytte sammen med min far!

VIKTOR

Hvar!

FORFATTEREN

Hvad er det her nu, en ny drejning, eller en gammel konsekvens?

FRU VANG

Og mig, hvad med mig? Hvem tænker på at jeg i min alder er hævet over alt det der, og nu har fortjent en rolig alderdom, og nu ser jeg alt styrte i grus mellem hænderne på mig. Men det er vel alderdommens privilegium: at være uden indflydelse eller betydning.

INSTRUKTØREN

Der er noget der.

TORBEN VANG

Der er overhovedet ikke noget der. Hun har al den indflydelse og betydning hun kan ønske sig - og mere end vi andre bryder os om.

FORFATTEREN

Vi kom vist bort fra din kones problemer.

TORBEN VANG

Hun har sgu ingen problemer! Hun får alt hvad hun peger på, hun har det som blommen i et æg. Hun skummer simpelthen fløden af mine slogans, og nogen af dem har ellers voldt mig hovedbrud nok, det er ikke den rene creme

fraiche at være reklame-mand i vore dage.

REGISSØREN

Skal det være et stykke om mad?

FORFATTEREN

Jeg tror godt jeg ved hvad det skal være et stykke om.

HANNE

Lad os høre.

INSTRUKTØREN

Mener du virkelig at du skimter klarhed i al den forvirring?

DIREKTØREN

(med stor vægt)

Jeg føler mig ikke overbevist. Mit teater skal have noget helt specielt, noget virkelig spektakulært, noget enestående i ord og handling. Det er kravene.

FORFATTEREN

Så må vi prøve om vi kan leve op til dem. *(ser ud over personerne)* Jeg kan ikke formulere min klarhed på stående fod. Men jeg vil godt se hvem der blir den næste der vender handlingen og bevæger os videre. *(Hanne stiller sig hen foran ham og ser længe på ham)*

HANNE

Kan du slet ikke huske mig?

FORFATTEREN

(overvejer længe, ryster på hovedet)

Nej.

HANNE

I virkeligheden er det dig der har sat hele denne affære i gang

FORFATTEREN

Det er vist for megen ære.

HANNE

Der var engang hvor du tumlede omkring med mig en hel nat.

FORFATTEREN

Jeg må have været fuld.

HANNE

Den nat blev der sat ting i gang, den nat blev der kastet et hjerespind ud som nu er ved at sønderslide denne familie indefra.

FORFATTEREN

Det kan jeg ikke tro.

HANNE

Men sådan er det. Og nu synes jeg vi skal gå

til biddet og prøve at komme til bunds.

INSTRUKTØREN
(*ryster på hovedet*)

Det er en slibrig sag.

DIREKTØREN

Men altid et forsøg værd. Vi andre kan jo sætte et ældre stykke op så længe.

FORFATTEREN

(*fremdeles til Hanne*)

Hvad var det jeg satte i gang?

HANNE

En række forskydninger mellem nogle personer.

FORFATTEREN

Men det går vi jo alle sammen og gør hele tiden.

HANNE

Men ville det ikke være morsomt for dig, tror du, at gå ind i os og se alle disse forskydninger, følge dem hele vejen, skrive dem ned, give det kød og blod som ud-sprang af dig selv en dunkel nattetime og som du intet mere erindrer af? Og se hvor det ender?

FORFATTEREN

Jo. Det kunne jeg godt føle mig fristet af.

HANNE

Men det er en frygtelig sørgelig historie, må du vide.

DIREKTØREN

Desto bedre kan den gøres til en komedie.

INSTRUKTØREN

Og husk så endelig at få alle rollernes sociale relationer med.

FORFATTEREN

Ja, ja, ja, lad mig nu se hvad jeg kan få ud af det, ikke!

REGISSØREN

Og der skulle jo helst ikke være for meget at slæbe rundt på!

FORFATTEREN

(*ser sig omkring*)

Jeg er bange for at jeg kommer til at starte helt forfra.

HANNE

Det er måske heller ingen skade til.

DIREKTØREN

Og det er på egen regning og risiko.

FORFATTEREN

Det er jo altid på egen

regning og risiko.

TORBEN VANG

(*slår ham på skulderen*)

Du kan altid få et job i mit firma hvis det kniber. Du får en udmærket hyre. Men selvfølgelig skal du yde et stykke arbejde. Reklame adler. Og ellers har du frie hænder.

DIREKTØREN

Men I kan godt sidde inde i prøvesalen.

INSTRUKTØREN

Og du er altid velkommen til at komme og få en snak om dine ideer.

FORFATTEREN

(*ser rundt på dem alle*)

Det er allsammen som det plejer at være. (*til personerne*) Vi går ind ved siden af og ser hvad vi kan få ud af det og hvor det videre går hen. (*Forfatteren og de seks personer forlader rummet*).

De er velkommen til at fortsætte spøgen og digte videre. Send værket til Folketeatrets Dramaturgiat. Måske bliver det antaget.

Til lykke

Rod-lampe af amerikansk reedwood

KEMP & LAURITZEN AIS

et anderledes udvalg gennem 99 år

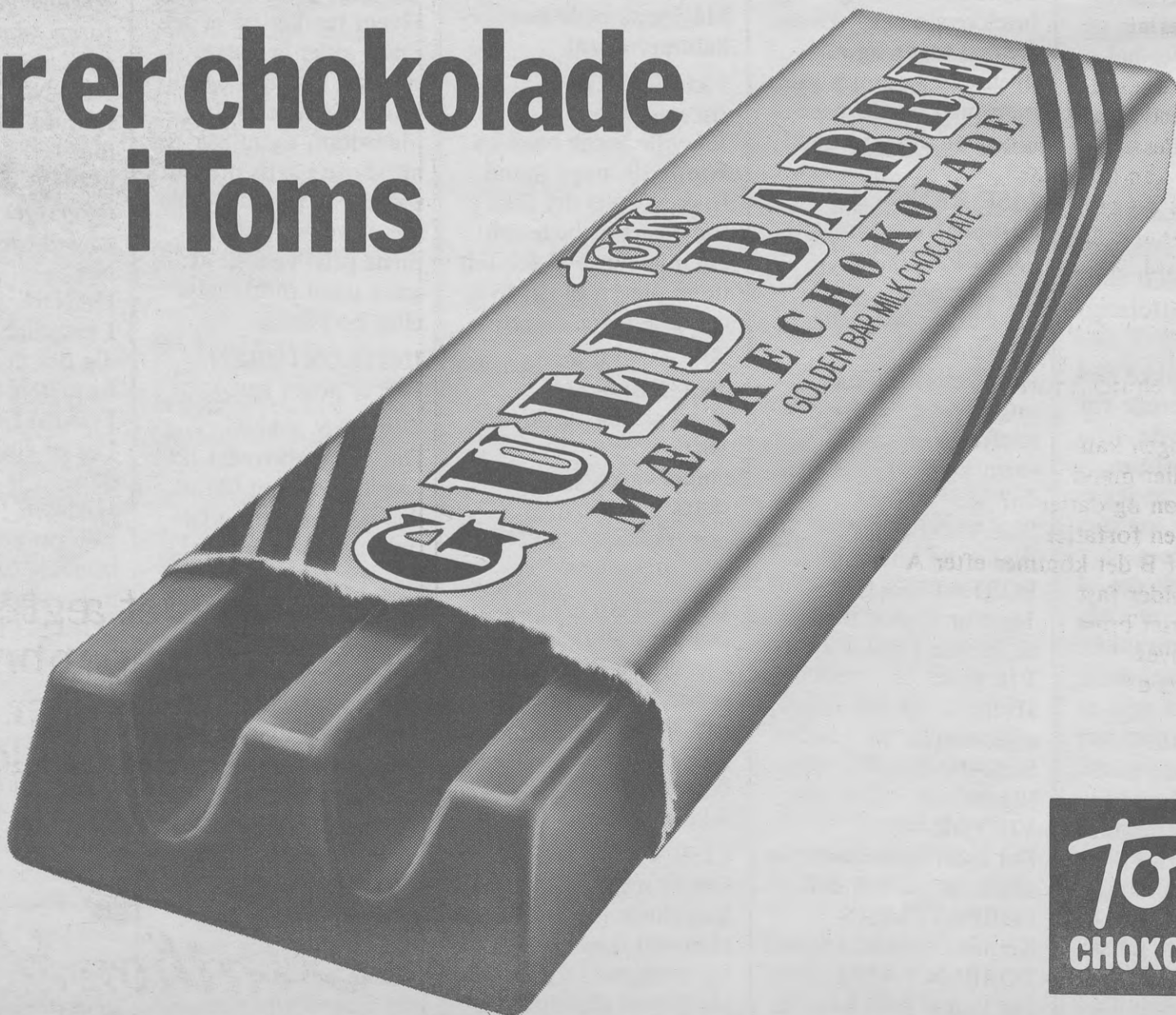
BELYSNINGSCENTER

Vester Voldgade 9

1552 København V

Tlf. 01 - 12 09 36

Der er chokolade i Toms

Toms
CHOKOLADE

Hanne Thorsen

Jeg har altid søgt min lykke
som en rolle i et stykke
og med dig der var min rolle klar.
Vi gik sammen over skranken
jeg var også din i tanken
på din himmel var jeg din »star« -
men i din ligning var jeg
ubekendt:
Nu er stykket regnet
stykket endt -
du har skiftet repertoire

Og nu venter jeg igen
på den mand blandt mange mænd
som kan bringe mig til live
ved at digte, ved at skrive -
ham som siger: Du er sangen jeg vil ha!
Men lad vær og tro
jeg kan gi dig ro -
jeg vil skrives
ikke skrives af.

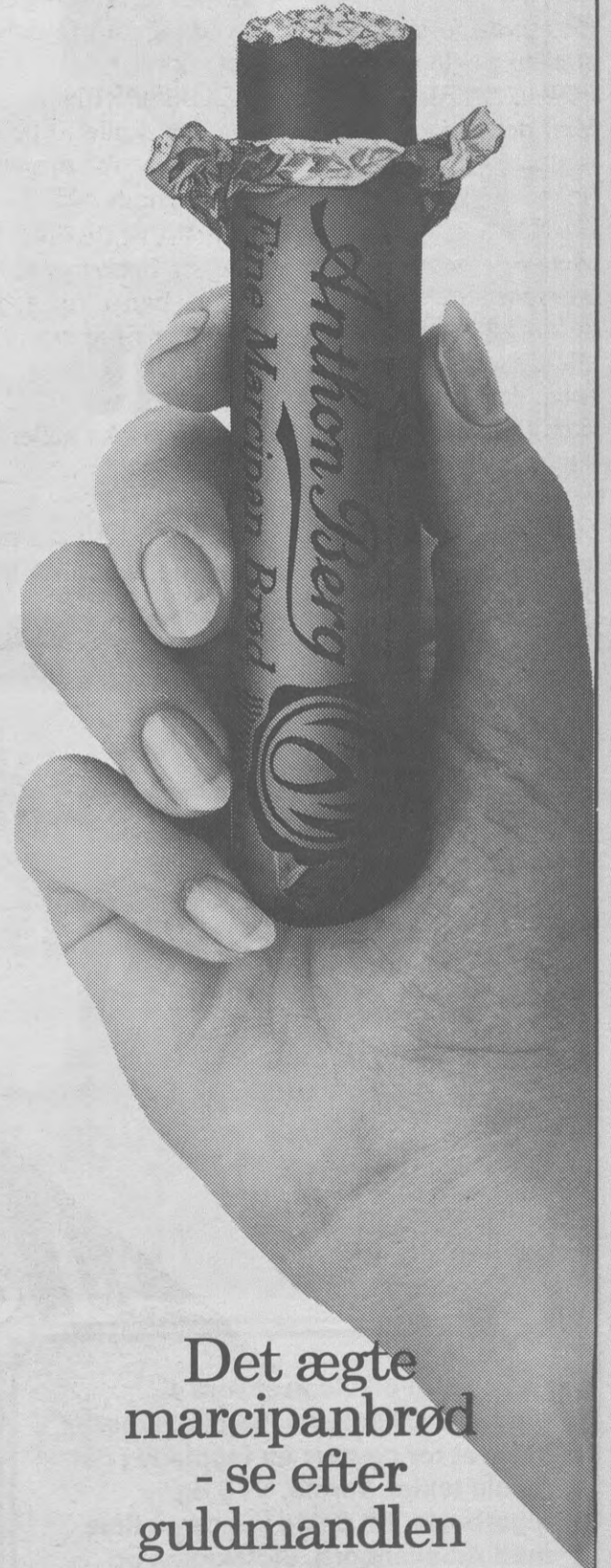
Jeg er mange hundred sange
stærke blide små og lange
og de kalder allesammen: skriv!
Jeg er sangbar kan du høre
jeg vil gerne nå dit øre
det er dig der skal gi mig liv.
Men det skal vær mit eget
ikke dit
skriv mig ind i verden
kvit og frit
gør mig til en tidsfordriv.

Jeg vil håbe nogen kan
er du kvinde eller mand
søster svoger søn og datter
jeg skal bruge en forfatter
som har lært af B det kommer efter A
og som holder fast
om så hjertet brast -
jeg vil skrives
ikke skrives af.

Dramatikeren, digteren
og forfatteren Jesper
Jensen syntes, at Folke-
teatret i anledning af
jubilæet skulle have en
sang: Hanne Thorsen
synger

- en ren nydelse

Det ægte
marcipanbrød
- se efter
guldmandlen

LEVERANDØR TIL DET KONGELIGE DANSKE HOF
Anthon Berg

Det danske drama

Et varmt tillykke

fra Frydenlund VVS

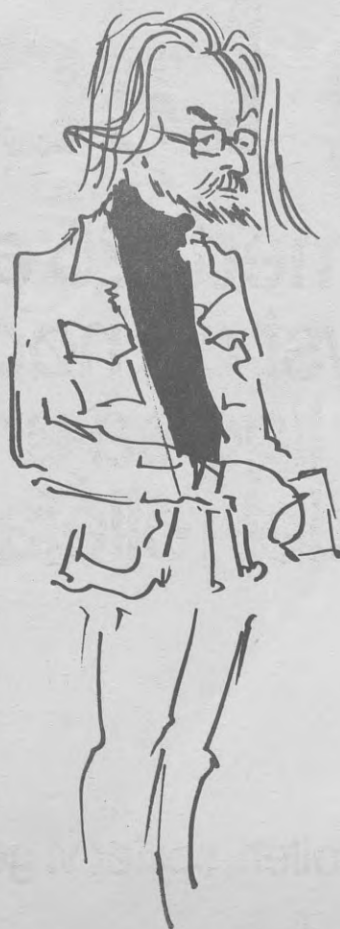

Få kender Folketeatret som vi.
Gennem 100 år har vi holdt øje med
hvert et rør og hver en tagplade i det
gamle teater. Varme, VVS og
tagarbejde. En dejlig kunde på linie
med Amalienborg, Slotskirken og
Christiansborg.
Vi elsker det gamle København.

G.W.Frydenlund

specialist i varme og tagarbejde.

Østerbrogade 165 2100.Kbh. Ø. Telefon 01-20 63 33

Dramaet hænger under himlen.
Ideer mødes som fugle
på elektriske ledninger.

Vindstød bærer dem op og bort
fører dem hastigt tilbage
og vingerne smyger sig
tæt ind til kroppene.

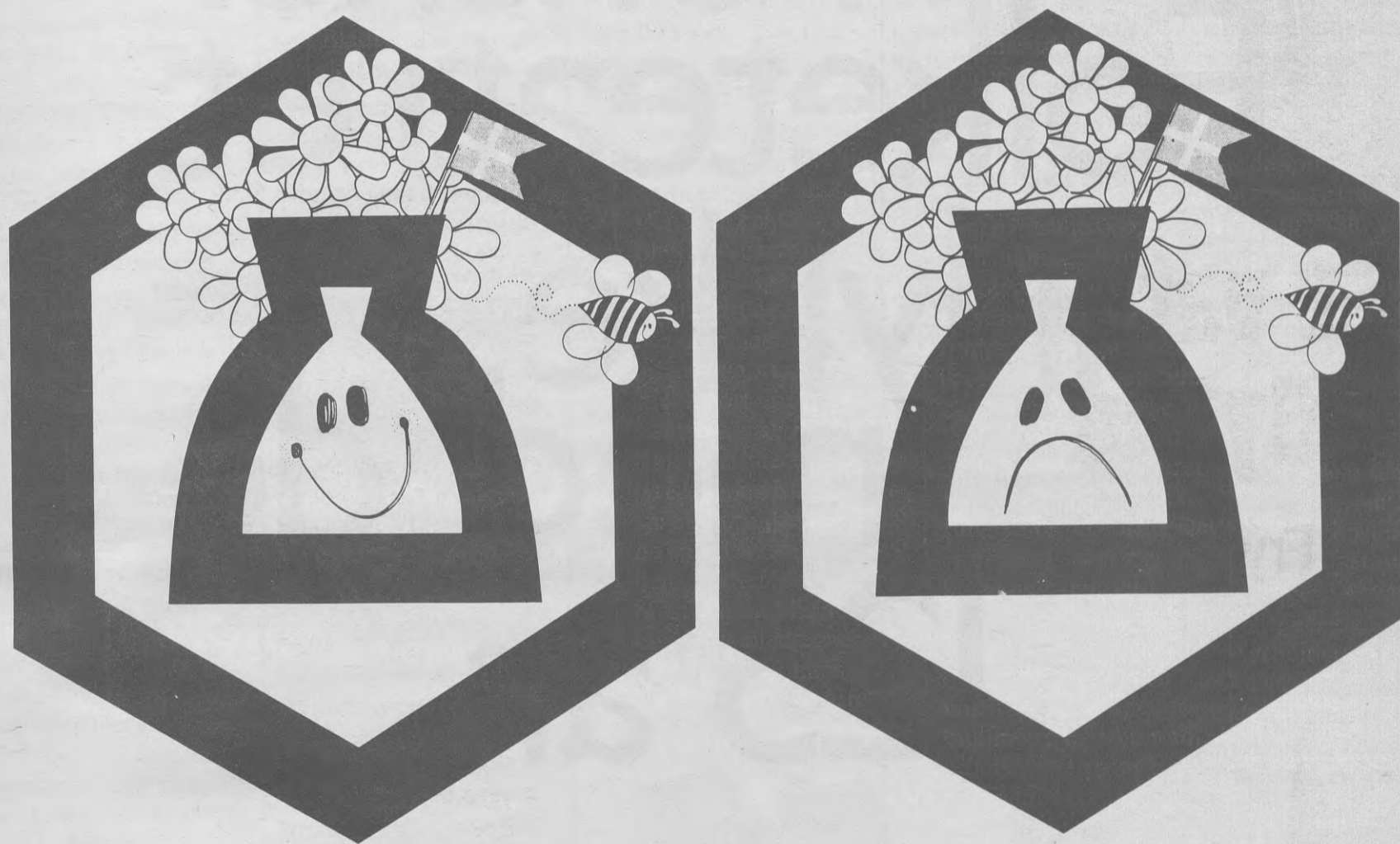
Ordenes lyd spinder i luften,
respekten for, glæden ved sprogets
egenart. Ikke den velsmurte
oversættelsesmaskine, ikke
larmen fra jetrepertoiret
det magelige ude fra verden,
ikke tonarten af lånte fjers susen.

Det lange træk, de fyldte lunger,
tragediens smertende tyngde
er ikke vejrtræk hos os.
Trygheden ved modersmålet,
kornet i de danske ord
foruroligende, beroligende.

Flygter de forbi som fugletræk?
Når de at spire, gro, blomstre?
Når de at gøde jorden
med deres rådnende blade?

Når figurerne,
kvinden og manden
i rollernes mønster
at blive mennesker?

Af Mogens Garde, for-
fatter og teateranmelder
ved B.T.

125 år ej blot til lyst.

Til lykke med 125 aktive år
i lyst og nød.

Fra en lige så ung i et
andet rollefag.

Hvor kunstnerisk kvalitet har hovedrollen, spiller vi gerne en birolle. **Bikuben**

Vi ønsker Folketeatret til lykke med de 125 år

The logo for 'illum' features a stylized bird or wing icon above the word 'illum' in a bold, lowercase, sans-serif font.

Østergade 52, 1001 København K, tlf. 01 - 14 40 02

- et godt sted at handle

Anmeldelse!

Anmelderen bør betragtes - ikke som den strenge, skarpe, nådeløse dommer, men som en særlig begejstret, særlig udholdende og særlig kyndig tilskuer.

Hvad er en teateranmelder? Det kan der være flere meninger om. Spørger man teatrets egne folk, vil svaret næppe blive særlig smigrende. Teateranmelderen er i værste fald en parasit - en snylter - på kunsten, i bedste fald et nødvendigt onde. Og spørger man publikum, behøver svaret ikke at blive mere positivt. Teateranmelderen er sur - eller han er storsnudet. Han er manden, der vil forbyde folk at more sig. Er man selv teateranmelder og har været det i mange år, er man nok tilbøjelig til at vurdere teateranmelderens virksomhed lidt mere sympatisk. I mine øjne er teateranmelderen et - forhåbentlig fornuftigt - menneske, der siger til sine læsere: her er noget for *jer*, dette handler om *jer*.

Enhver anmeldelse er - eller burde i al fald være - et (måske forkert) forslag, et (måske mislykket) forsøg på at forstå og forklare, hvad denne teaterforestilling er, hvad den har at sige, og hvordan den siger det.

Anmelderen bør betragtes - ikke som den strenge, skarpe, nådeløse dommer, men som en særlig begejstret, særlig udholdende og særlig kyndig tilskuer med større eller mindre viden og menneskekundskab, oplevelses-evne og udtryksevne.

Sådan vil han også gøre klogest i at betragte sig selv. Fænomenet den

frygtede kritiker tilhører fortiden - eller burde gøre det. Hvad anmelderen i vore dage kan gøre sig forhåbninger om at være, er en god pædagog for voksne.

En kommentator og inspirator, popularisator og informator, som andre mennesker kan have en vis tillid til, som de måske kan lære lidt af, men som de bestemt ikke behøver at være enige med, endsige at følge i tykt og tyndt. I en tid som vores er det vigtigere for teater-

anmelderen at være re-kommandør og appetitvækker end at være censor og karaktergiver - selv om han ikke skal skjule, hvis han synes, at noget er mindre godt. Og er der ligefrem tale om svindel, kunstnerisk, intellektuelt eller politisk - verden vil jo bedrages - skal han sige fra, tydeligt og kategorisk.

At kunne og at turde spytte ud er mindst lige så vigtigt som at give kunsten og kunstnerne en lang line. Teaterkritikeren skal kunne skelne mellem skidt og kanel, men hvad hjælper det, hvis han ikke er stor i slaget? Jo rummeligere teaterkritikeren er, desto bedre. Hver eneste gang han er på jobbet, har anmelderen brug for at udvide sin fantasi og sin forståelse.

Det kunne jo være ham, der var forkert afmarcheret. Og de fejl, han uvægerligt kommer til at begå, er så meget desto mere fatale, som hans domme kun yderst sjældent revideres eller sendes til appel. Hvad jeg skrev, det skrev jeg!

Her glemmer teateranmelderen måske for ofte, at nok er han en del af publikum og har sin egentlige - eneste? -

funktion i forholdet til publikum. Kan han gøre folk mere opmærksomme, pege på nye muligheder, give dem visse tilbud, er hans opgave sådan set »lykkedes«. Men samtidig er teateranmelderen part i sagen. Han er selv en del af teatret. Og er han ikke det - eller forstår han ikke det - kan han komme til at gøre mere skade end gavn.

Gør teaterkritikken overhovedet nytte? Har den en funktion? Det har den i mine øjne kun, hvis den i sig forener flere funktioner.

Den er forbrugerorientering. Den tilfredsstiller nysgerrigheden. Den vækker interessen. Den holder debatten i gang.

Og den kan i enkelte tilfælde virke som en ba-

lancetilvebringer, når tendenser i kunsten og i publikumsmagen går til yderligheder eller løber løbsk.

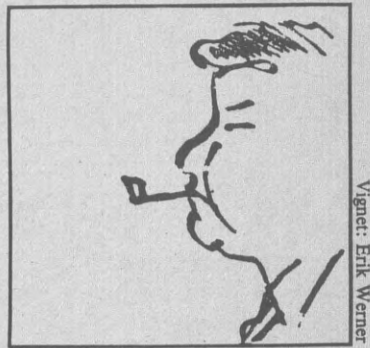
Som teateranmelder må man se det som sin hovedopgave - ikke at finde fejl, men at erkende, vurdere og forklare.

Bruge sine øjne, alle sine sanser over for det komplekse kunstværk, en teaterforestilling er.

Bruge sin forstand. Opleve så intenst - og tillige så bevidst - som muligt. Og så klart som muligt give disse oplevelser videre til andre via de ord, man nu engang råder over.

Hvorfor er man blevet anmelder - og er vedblevet at være det?

Måske fordi man tror, man gør nytte. Men først og fremmest fordi det er morsomt.

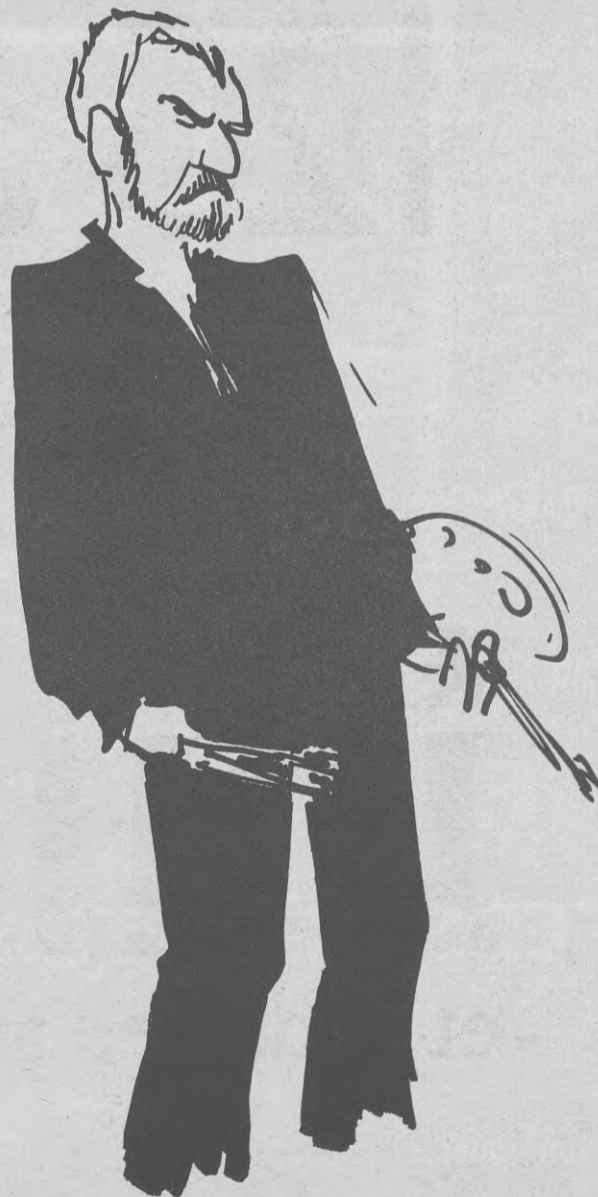
Vignet: Erik Werner

Af Jens Kistrup, teaterkritiker, litteraturkritiker og kommentator ved Berlingske Tidende.

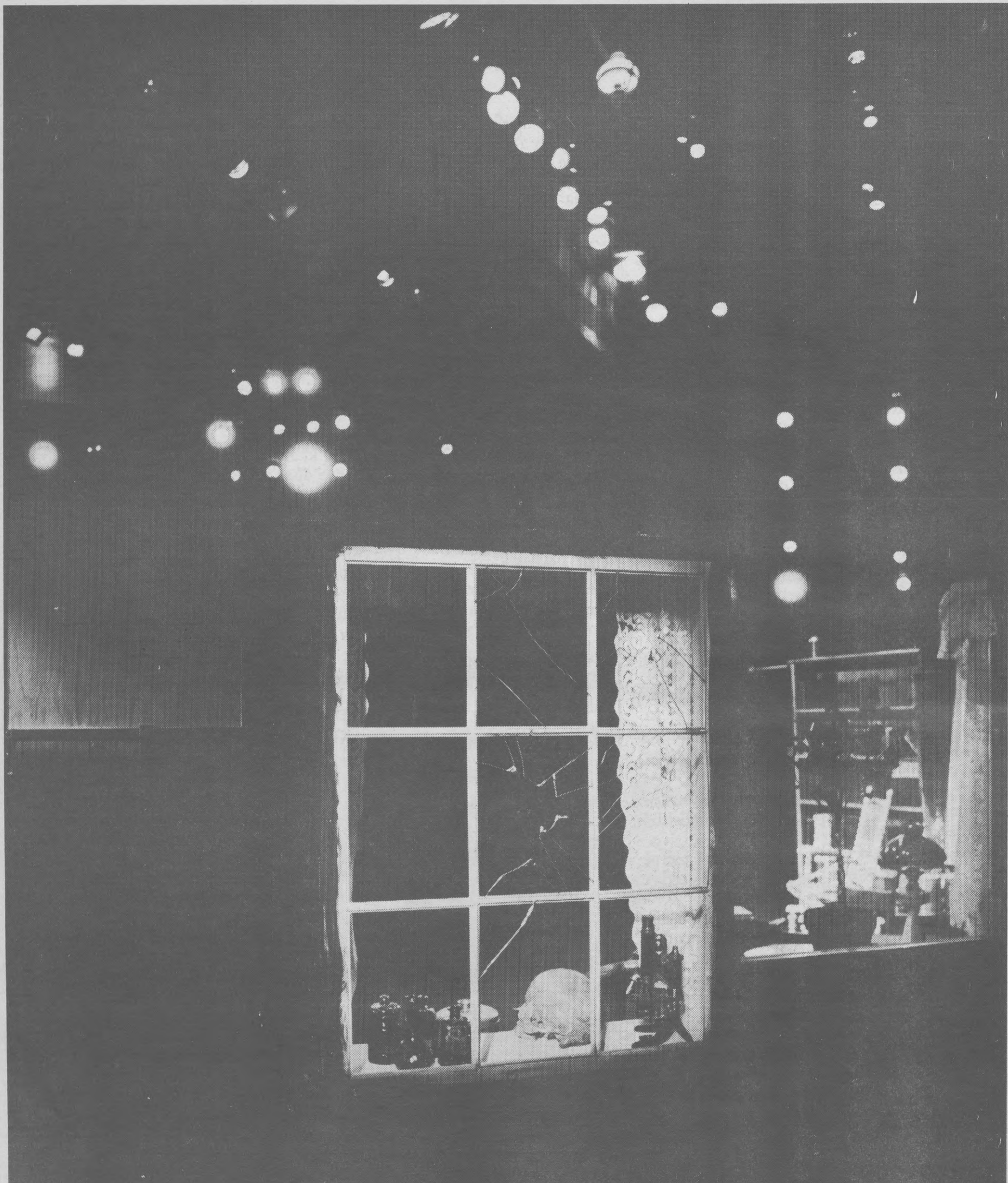
Det er også trivielt, utilfredsstillende, nerveopslidende - i sæsonen er man oppe til eksamen flere gange om ugen, somme tider hver eneste aften. Og alligevel er det morsomt - og spændende - at få lov til at beskæftige sig med den mest levende og den mest problematiske af alle kunstarter. Den, som trods alt står ens temperament og psykofysiske dispositioner nærmest.

At være teateranmelder er et job som så mange andre. Men det er også et forsøg - en række af forsøg - på at trænge ind i teaterkunstens og dermed i menneskelivets-menneskesindets hemmeligheder. Med det privilegium, den forpligtelse og den forbandelse, det er at skulle redegøre for, eventuelt reklamere for, hvad teatret i dette specielle tilfælde har at byde på. I en vis forstand er opgaven umulig: at beskrive og analysere noget, som man ved ikke kan beskrives og analyseres udtømmende. Derfor er enhver teateranmeldelse en tilnærmelse til sandheden - sandhederne - om en teaterforestilling.

Det må teateranmelderen aldrig glemme. Teatrets folk heller ikke. Publikum heller ikke.

Erik Wedersøe som van Gogh i "Postbudet fra Arles", januar 1981.

PROFESSIONEL TEATERTEKNIK

- også til amatører
Lys, lyd og scenografiske materialer
Køb eller leje
Rekvirer vore kataloger

AUDILUX APS
Valby Langgade 192, 2500 Valby
Tlf. (01) 46 57 77

I kulissernes forunderlige verden

Folketeatret genoptager i sin jubilæumssæson de efterspurgte rundvisninger, hvor De kommer til at se alt - lige fra sufflørkasse til elefantgang.

For et par år siden gennemførte vi et par gange om måneden rundvisninger på teatret for særligt interesserede grupper. Efterspørgslen var så uventet stor, at vi slet ikke kunne efterkomme alle ønsker, og vi måtte sige nej til flere og flere, da det i vide kredse rygtedes, at man kunne komme til at se teatret på en anden måde end man som tilskuer er vant til.

I jubilæumssæsonen vil vi på utallige opfordringer genindføre vores succesfulde teatervandring.

En rundvisning starter ved sceneindgangen på Nørre Vold nr. 50. Vi begynder med at se en lysbilledserie (48 dias), der fortæller, hvordan en af Folketeatrets store forestillinger bliver til; lige fra udvælgelsen af manuskriptet til det færdige resultat på premiereaftenen. Lysbillederne og det tilhørende foredrag viser tilsammen det kæmpearbejde, de forskelligartede forberedelser og de mange mennesker, der indgår i en teaterforestillings tilblivelse, men som kun anes bag det færdige resultat. Efter 25 minutters audiovisuelt samvær begiver vi os ud på en spændende vandring rundt i det store gamle teaterhus ad mange trapper, stiger og smalle gange. Vi går på scenen

og fornemmer, hvordan det er at stå på de skrå brædder med fuldt lys på, vi ser snoretræk og snoreloft. Vi kommer ned under scenen og ind i sufflørkassen. Det avancerede lysanlæg demonstreres. Vi beser værksted, malersal, regiloft hvorfra vi kan kigge ned på den store lysekroner, prøvesal, elefantgang, frisørsalon, garderobesal, skræddersal, skuespillerfoyer og meget mere. Vi ser naturligvis også Hipodromen og dens bagland. Undervejs bliver der mulighed til at møde og tale med nogle af de mange medarbejdere, man aldrig ser under en forestilling.

Mange tror, at et teaterhus ligger stille en stor del af døgnet, men det er faktisk ikke tilfældet.

Arbejdsdagen starter for nogle klokken 8 om morgenen, og for andre er den først færdig langt ud på natten. De får mulighed for at spørge om alt det tekniske, om stoffer, kostumer, parykker og sminke (som i teatersproget kaldes kost og mask), scenografi, regi, lys og lyd for blot at nævne nogle få ting. En rundvisning på teatret giver mange mennesker en ny dimension i forbindelse med en forestilling. Arbejdet på et stort teater er sådan indrettet, at nogle afdelinger i visse perioder ikke er tilgængelige, men så får vi bare tid til at gøre noget mere ud af andre. Rundvisningerne foregår som regel om formiddagen, hvor hele huset syder af liv, og de

varer ca. 1½ time. Det bedste udbytte opnås, når grupperne ikke er meget større end 20 personer - vi skal nemlig ind i mange små lokaler.

Rundvisning aftales i forvejen telefonisk eller skriftligt med Folketeatret
Nørre Voldgade 50
1358 København K
Tlf. 01 - 12 54 45*

Den traditionsrige skuespillergang, hvor tilskuerne ellers aldrig kommer.

Carl Møller A/S
Trælast, maskinsnedkeri, listefabrik.

Største udvalg i træ af enhver slags til ethvert formål.

Enghavevej 14, 1674 København V, 01 - 21 28 49
Roskildevej 522, 2600 Glostrup, 02 - 96 60 60

Verdens ældste filmselskab,
NORDISK FILM, med verdens
største biografcenter ønsker
Skandinaviens ældste teater,
FOLKETEATRET, hjertelig
til lykke med de 125 år

NORDISK FILM

NORDISK FILM har lavet film lige siden 1906 og ud fra disse mange års erfaring må vi fastslå, at ligesom teaterstykker bedst opleves i teatret, skal film ses i biografen.

Palads Teatret. Billetbestilling kl. 12,30-18,00: 01-13 14 00, kun salg til samme dag.

følgelig klar over, at de mange faciliteter og udenomsaktiviteter – Palads har bl.a. restaurant, Bif-Burger, bar og sliksupermarked – »kun« er en ekstra service til vort publikum. Filmene er og bliver det væsentlige, og vi bestræber os derfor hele tiden på at have byens bedste filmrepertoire. Har De f.eks. set »Gummi Tarzan«, »Slingre-Valsen«, »Den franske løjtnants kvinde« og »De fire årstider«. Alle Bodil-belønnede film, der fik premiere i én af de tre biografer, hvor også årets Oscar-vindere »Reds«, Jagten på den forsvundne

Tivoli Bio. Billetbestilling fra kl. 13,30: 01-11 33 11, kun salg til samme dag.

3466 biografæder midt i København, fordelt på 26 sale med 18 i Palads, 5 i Tivoli Bio og 3 i Palladium. De mange biografer samlet på et sted giver publikum et rigt og varieret filmudbud, så der altid er en film for enhver smag og lyst – også en fordel, hvis familien ikke kan blive enig. Derfor går i dag hver anden københavnsk biografgænger i disse tre multibiografer. Samtlige sale er forsynet med helt moderne udstyr, behagelige stole og i vid udstrækning dolby-stereo lyd, som giver biografoplevelsen en ekstra storslået dimension. Vi er selv-

Palladium. Billetbestilling fra kl. 13,30: 01-11 18 18, kun salg til samme dag.

skat«, »Deres Sensommer« og »Arthur« blev præsenteret. Med i ledet af kvalitetsfilm

hører også »Ordinary People«, »Dommedag Nu«, »Ragtime«, langtidssuccesen »Deer Hunter« og vore egne Olsen-Banden film for blot at nævne nogle enkelte fra de sidste par år. Hver måned udsender vi Danmarks største filmblad **FILMnyt** med omtaler af det aktuelle repertoire. Bladet ligger fremme i biografene. Men hvis man vil sikre sig en regelmæssig og direkte orientering, kan man tegne et gratis abonnement ved at udfylde og indsende nedenstående kupon.

Få **FILM**
nyt

sendt hjem

Abonnementet er gratis.

...på gensyn i biografen.

Ja tak

send mig gratis **FILMnyt** fra næste nr.

Navn _____

Gade/vej og nr. _____

Post nr. _____ Postdistrikt _____

BREV

Porto

2,00

Palads Teatret
Axeltorv 7
1609 København V

Fra vort klassiske repertoire.

PH 4½/4 design: Poul Henningsen

Louis Poulsen & Co. A/S
Nyhavn 11
DK-1051 København K

FolkeTeatrets repertoire 1982/83

Roserne bryder ud

Musical af Anne Linnet og Erik Knudsen
Repremiere midt i august

Gevaldigt tilløbsstykke i sidste sæson, og det blev af kritikerne bl.a. kaldt *Årets lykkeligste*

teaterbegivenhed. Mange stod forgæves i kø efter billetter, derfor skal man nu være hur-

tig og opleve denne musical med pragtfulde melodier og en sprudlende tekst.

Iscenesættelse: Preben Harris

Scenografi: Nina Schiøttz

Koreografi: Lise la Cour assisteret af Solveig Østergaard

Kapelmester: Holger Laumann

Medvirkende: Sonja Oppenhagen, Henrik Koefoed, Ann-Mari Max Hansen, Steen Springborg, John Hahn-Petersen, Arne Hansen, Bende Harris, Holger Perfort, Troels Munk, Hans Henrik Voetmann, Lars Høy og mange flere.

Nøddebo Præstegaard

Repremiere i november

Af Scharling/Reumert i Preben Harris bearbejdelse

Nøddebo Præstegaard - behøver vi at sige mere? I jubilæumssæsonen holder vi naturligvis traditionen i hævd og sætter Danmarks populæreste familieforestilling på plakaten. Erfaringen viser, at der er utrolig rift om billetterne, og at vi meget hurtigt må melde udsolgt, når julen starter i Nørregade.

Scenografi: Søren Frandsen

Kapelmester: Bent Axen
Medvirkende: Lars Høy, Henrik Koefoed, Chr. Steffensen, Sonja Oppenhagen, Astrid Saalbach, Troels Munk,

Lars Høy som Nicolai

Bende Harris, Lily Broberg, Gyrd Løfqvist, Holger Perfort, Else-Marie, Rita Angela og Bent Conradi.

Nøddebo spilles på familievenlige tidspunkter: mandag-fredag kl. 17, søndag kl. 14 og 17, lørdag ingen forestilling.

Husk Artes familierabat.

Eventyr på fodrejsen

Af Jens Christian Hostrup
Premiere først i oktober

I et jubilæumsår skal publikum forkæles! Folketeatret lader derfor tæppet gå for en af vore mest folkekære vaudeviller i en populær og glansfuld rollebesætning. Birgitte Price iscenesætter dette berømte sangspil, som i over 125 år har henrykket det danske teaterpublikum.

Iscenesættelse: Birgitte Price

Scenografi: Kirsten Victoria Lind

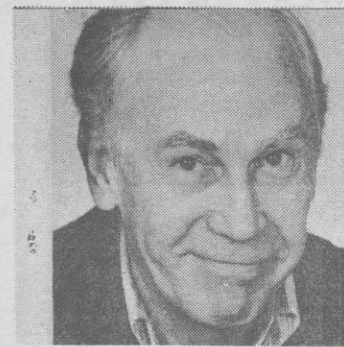
Kapelmester: James Price

Medvirkende: Erik Paaske, Lily Broberg, Sonja Oppenhagen, Kirsten Lehfeldt, Gyrd Løfqvist, Hans Henrik

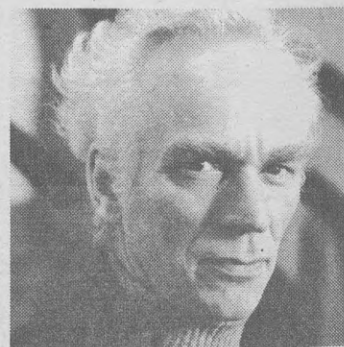

Voetmann, Lars Høy, Henrik Koefoed, John Hahn-Petersen og Bent Conradi.

Lily Broberg og Erik Paaske

Øverst: John Hahn-Petersen
Nederst: Gyrd Løfqvist

Øverst: Kirsten Lehfeldt
Nederst: Holger Perfort

FolkeTeatret
Nørregade 39
1165 København K
Billet-tlf. 01/12 18 45*

Den stundesløse

Komedie af Ludvig Holberg
Premiere midt i januar

I landets ældste teaterhus har vi i jubilæums-sæsonen også valgt at spille Holberg, den danske skueplads fader. Vi vil vise Dem en af Holbergs allerfestligste komedier, »Den stundesløse« om manden der tror, han har så grueligt meget at bestille.

Ove Sprogøe spiller titelrollen, og naturligvis er det store persongalleri besat med Nørregades populære skuespillere.

Iscenesættelse: Peter Steen
Scenografi: Sture Pyk
Medvirkende: Ove Sprogøe, Lily Broberg, Sonja Oppenhagen, Bir-

gitte Bank-Mikkelsen, Troels Munk, Arne Hansen, Henrik Koefoed, Finn Nielsen, Hans Henrik Voetmann, Tage Axelsson, Søren Thomsen og mange flere.

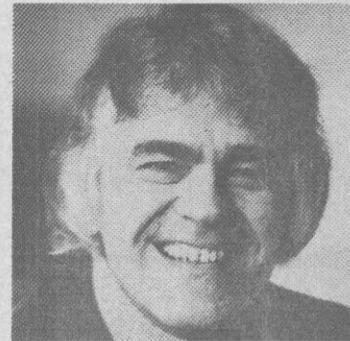
Sonja Oppenhagen, Ove Sprogøe, Arne Hansen

Øverst:
Birgitte Bank-Mikkelsen

Nederst:
Finn Nielsen

Øverst:
Bent Conradi

Nederst:
Troels Munk

Den blå pekingeser

Af Kjeld Abell
Premiere sidst i marts

Med »Den blå pekingeser« har Kjeld Abell skrevet et af sine stort anlagte og meget spændende dramaer. Tilskueren føres med ud på en fantastisk rejse, hvor forfatteren viser mennesker, når de elsker, hader, lider og finder trøst.

Det er lykkedes Folke-teatret at få Erik Wedersøe til at afbryde sin verdensomsejling og vende hjem til Danmark for at spille hovedrollen.

Iscenesættelse: Preben Harris

Scenografi: Nina Schiøttz

Medvirkende: Erik Wedersøe, Anne Birch, Lily Broberg, John Hahn-Petersen, Arne Hansen, Chr. Steffensen, Bent Conradi, Lillian Tillegreen, Bende Harris og Solbjørg Højfeldt.

Til højre øverst:
Anne Birch
Lily Broberg

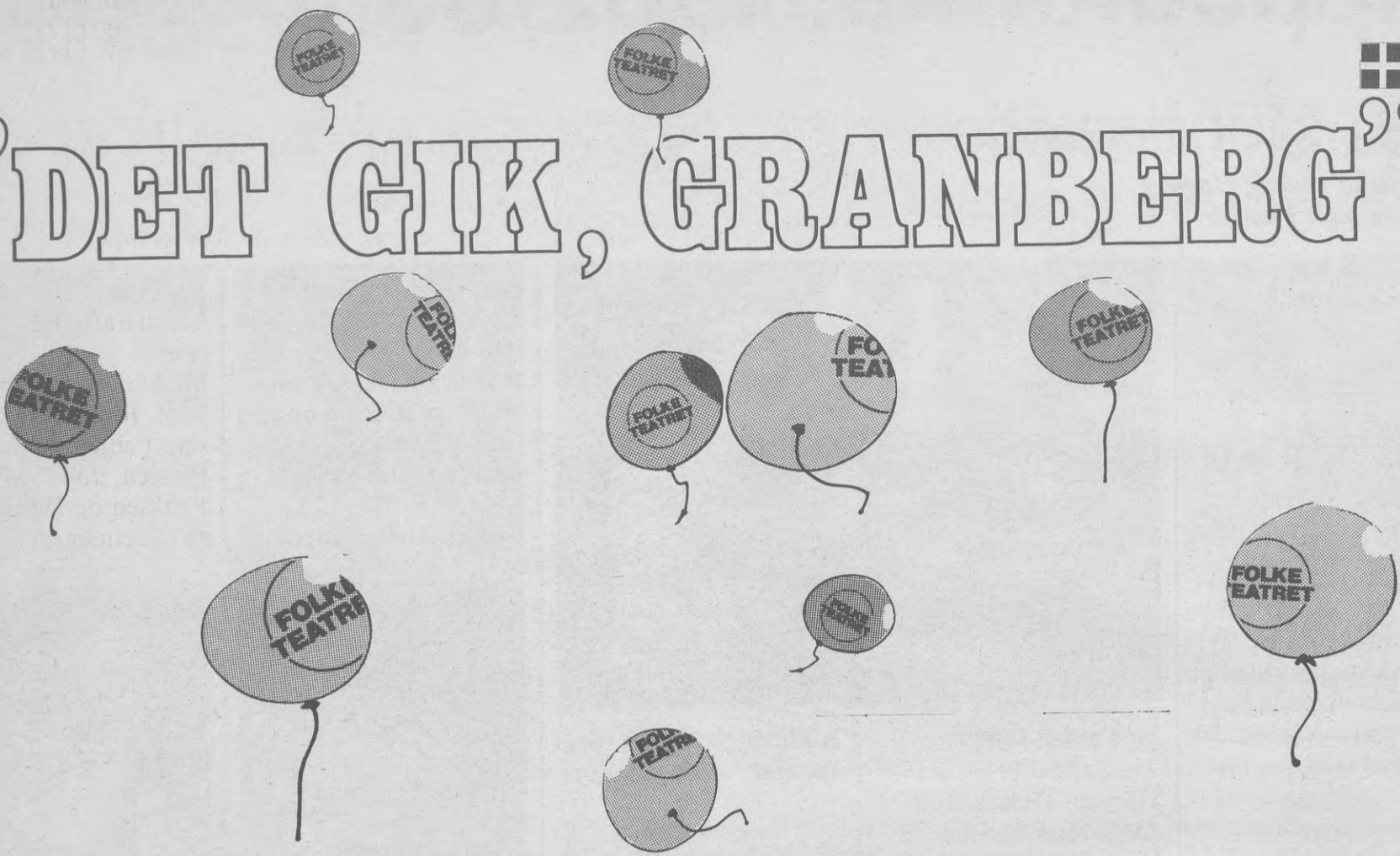
Til højre i midten:
Solbjørg Højfeldt
Lillian Tillegreen

Til højre nederst:
Bende Harris
Chr. Steffensen

Til venstre:
Erik Wedersøe

”DET GIK, GRANBERG”

Provinsbanken ønsker skandinaviens ældste teaterhus - FOLKETEATRET - til lykke med de 125 år.

PROVINSBANKEN
-til at tale med

1857 var også året hvor den svenske ballonskipper Granberg steg op fra Christiansborg Rideplads men hang fast i Hofteaterets tag. Herfra stammer udtrykket: »Den går inte, Granberg«.

Hippodromen 1982/83

Nørre Voldgade 52
1358 København K
Billet-tlf. 01/12 18 45*

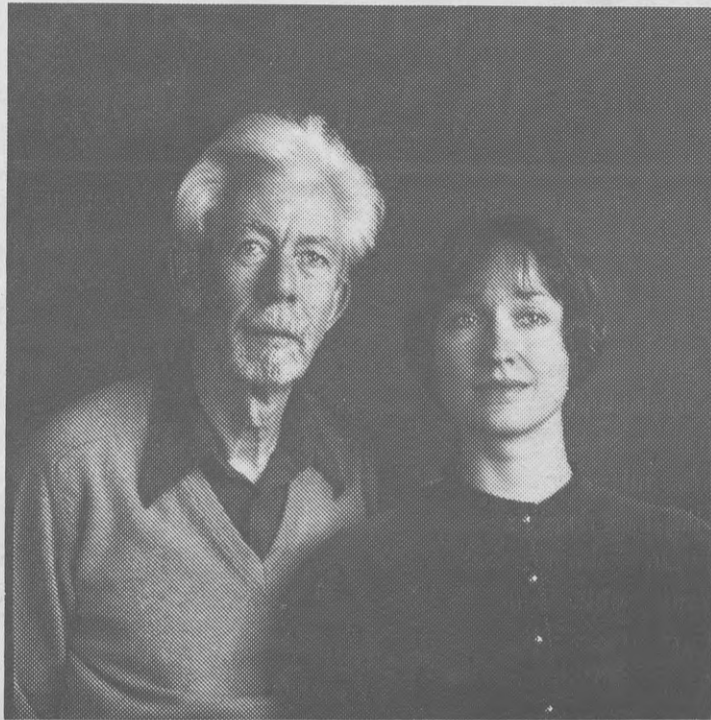
Tigerens, harens og dragens timer

Af Finn Methling
Dansk urpremiere sidst i september

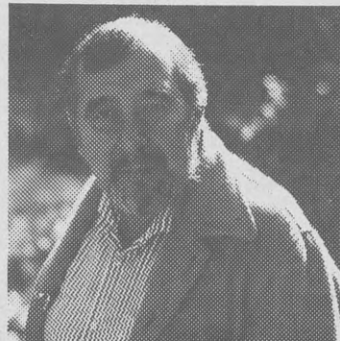
John Price

Ingen scene har haft mere succes med at spille et dansk repertoire end Hippodromen, Folketeatrets intimszene.

Derfor præsenterer vi i vor store jubilæumssæson et rent dansk repertoire. Der indledes med Finn Methlings prisbelønnede spil med Ann-Mari Max Hansen i en kæmperolle og med John Price som instruktør. Endvidere debuterer den spændende kunstnerinde Sonia Brandes som scenograf.

Finn Methling og Ann-Mari Max Hansen

Sommerspil

Af Nils Schou
Dansk urpremiere midt i november

Efter sine store succeser »Marx og Coca-cola« og »Elsker du mig« har Nils Schou skrevet en vittig, poetisk og underfundig komedie om generationernes erotiske spil.

Iscenesættelse: Gyrd

Løfqvist
Scenografi: John Lindskov
Medvirkende: Lily Broberg, Rita Angela, Kirsten Lehfeldt, Arne Hansen, John Hahn-Petersen og Hans Henrik Voetmann.

Lily Broberg, John Hahn-Petersen, Rita Angela

Rene ord for pengene

Af Leif Petersen
Premiere sidst i januar

Mens Folketeatret opfører »Den stundesløse« på Store Scene, præsenterer Hippodromen Leif Petersens spil om stykkets forfatter, Ludvig Holberg, der som ung kommer til København, der oser af folkets livsglæde og stinker af de høje herrers korrupsion.

Iscenesættelse: Preben Harris

Scenografi: Sture Pyk
Medvirkende: Flemming Sørensen, Kirsten Lehfeldt, Lars Høy, Bende Harris, John Hahn-Petersen, Gyrd Løfqvist, Bent Conradi, Holger Perfort og Chr. Steffensen.

Bende Harris, Kirsten Lehfeldt, Flemming Sørensen

Orchidé mordet

Af Jens Aarkrog
Dansk urpremiere sidst i marts

Jens Aarkrog, der er et helt nyt navn i den københavnske teaterverden, har skrevet dette stykke specielt til Hippodromen. I »Orchidé mordet« vises hvor galt det kan gå, når et ægtepar udnytter de unge i et tragi-komisk og halsbrækkende forsøg på at bevare skinnet og spille spillet.

Iscenesættelse: Peter Steen

Scenografi: John Lindskov
Medvirkende: Birgitte Bank-Mikkelsen, Sonja Oppenhagen, Lars Høy, Henrik Koefoed og Hans Henrik Voetmann.

Peter Steen

Henrik Koefoed, Sonja Oppenhagen, Hans Henrik Voetmann

Til tilskuerne

Det siger sig selv - men jeg kan ikke lade være at lægge stemme til - at jeg har de varmeste ønsker for FOLKETEATRET i anledning af 125-års-jubilæet: at det må gå det gode teater godt i mindst de næste 125 år.

Men jeg har også et ønske, der handler om de 125 år. Et ønske om en viden.

Jeg har en teori om at Folketeatret er verdens ældste teater, forstået på den måde, at det er det eneste teater i verden, der i den samme bygning uden at lukke een eneste sæson har været i fuld aktivitet i 125 år.

Naturligvis er der ældre teatre: vores eget Kongelige, Theatre Francais, Berlins og Wiens statsteatre - men deres bygninger er ikke så gamle. De har været brændt og bombet.

Brudt ned og bygget op igen. Jeg har læst om og spurgt mig for, men endnu ikke fået anvist et eksempel på et sæson for sæson aldrig standende teater i 125 år. Er der nogen der kan besvare spørgsmålet? Der ligger måske et i Prag eller Peking? Men tænk hvis Folketeatret virkelig ER verdens ældste teater.

På det seneste har det i hvert fald bevist, at det er et af de yngste teaterforetagender.

Under Preben Harris' initiativrige ledelse er tre teaterrum blevet til.

Ny skud på den gamle stamme: SNORELOFTET - PRØVESALEN - og sidst men ikke mindst det spændende HIPPODROMEN.

Der er fornøjelser at glæde sig over i 1982. Det var der også i 1882. Min morfar - Robert Watt - var teatrets di-

Af skuespilleren Bjørn Watt-Boolsen, Folketeatrets direktør fra 1959 til 1971.

rektør den gang og kunne fejre teatrets første store jubilæum: 25 år. Som optakt til den op-pudsning af teatret som skulle være med til at festliggøre 25-års-jubilæet lod Robert Watt en epilog af Wil-

liam Faber slutte den 24. sæson: »... Tømmer- og Mursvende komme frem og rive ned på vort gamle Hjem og alt blir så grundigt omkalfatret, så knap man kan kende

Folketeatret, ja, efter hvad Arkitekten har sagt så blir her en ganske storartet Pragt: joniske Lamper og doriske Søjler og tænk! Lige fra første til sidste Bænk

Kommer alle til at sidde på ægte Fløjler!

Robert Neiiendam fortæller i FOLKETEATRETS HISTORIE: »Ombygningen blev ledet af den ene af Det kongelige Teaters bygmestre, Professor Dahlerup, og fuldendtes i Løbet af Sommeren 1882. Den forbedrede tilskuernes Garderobe og Foyer og gennemskar Logerækken for at skaffe passage til Reserverudgange. Samtlige ståpladser bortfaldt, alle Siddepladser på Balkon fik nummer, og tændte Olielamper anbragtes rundt om i hele Lokalet. På Jubilæumsdagen den 18. September 1882 genåbnedes

Huset i sin nymalede Skikkelse med en Festforestilling ... efter at Reprisen GRÆD BARE var spillet kom Aftenens Clou: FOLKETEATRET RUNDT I 25 ÅR, hvori Carl Wullf i en morsom Ramme præsenterede en Række Scener af Repertoires mest kendte Stykker.»

Man får et levende indtryk af dette repertoire og især af de - på grund af Det Kongelige Teaters privilegium - stærkt begrænsede repertoiremuligheder.

Neiiendam fortæller.: »Dristede Folketeatrets Leder sig til at sætte Betegnelsen KOMEDIE under et Stykkes Titel på Plakaten, rykkede Det Kongelige Teatrets Chef, Kammerharre Fallesen straks pligt-skyldigst frem og mindede Direktøren om, at Scenen på Nørregade kun havde ret til at opføre OPERETTER, FARCER, LYSTSPIL og FOLKEKOMEDIER - de andre Skuespilarter var alene forbeholdt Komediehuset på Kongens Nytorv, som fra-

bad sig Konkurrence. Watt måtte gå frem med stor Forsigtighed, hvis han ønske at spille en af Det Kongelige Teaters gamle Sukcesser, der var udgået af dets Repertoire.«

Neiiendam beretter hvilke krumspring Robert Watt i sine otte sæsoner fra 1876 til 1884 måtte gøre for at manøvrere uden om Kammerherre Fallesen og Det Kongelige og hvordan det alligevel lykkedes ham at gennemføre opførelsen af et kongeligt syngespil som Johanne Louise Heibergs EN SØNDAG PÅ AMAGER og endog et splinternyt skuespil af Bjørnstjerne Bjørnson. »Springet op til de virkelige Digteres Arbejder var ikke let, dog Watt forsømte ingen Lejlighed til at vove det.« skriver Neiiendam til glæde for direktørens dattersøn.

Der skulle altså hittes på for at skaffe repertoire og der skulle hittes på hele tiden. Af min morfars håndskrevne protokol fremgår det, at han i en gennemsnits-sæson havde 40 premierer. FYRRETYVE NY-OPSÆTNINGER. Hans antal forestillinger per sæson var som mit ca. 200. Letforståelig hovedregning giver det sværtforståelige resultat: i Robert Watts otte sæsoner var der gennemsnitlig premiere hver 5te - FEMTE - aften.

Man blir helt forpustet ved tanken om teatrets arbejdsindsats. Går vi for nemheds skyld ud fra fulde huse - teatret råder over ca. 1000 tilskuerpladser - var det publikum han kunne bygge på 5000 tilskuere.

I de fem af de tolv sæsoner Folketeatret var under min kones og min ledelse producerede

vi TRE nyopsætninger per sæson:

Og i de syv af de tolv sæsoner producerede vi TO nyopsætninger per sæson.

Holder vi os stadig til runde tal og fulde huse var der 200 gange 1000 tilskuere hos mig, når der hos min bedstefar var 5 gange 1000. Selvom vi sætter tilskuerantallet ned - og dermed nærmer os virkelighedens tal - er der stadig forholdsmæssigt tale om en TYVEDOBLING af tilskuerantallet.

Selvfølgelig er det af stor betydning, at København og omegn har været ude for en befolkningstilvækst i perioden, men ikke desto mindre - en tyvedobling af den grundstamme af tilskuere, teatret kan bygge på, er frugtbart talende teatertal.

Når jeg skriver: de tolv sæsoner teatret var under min kones og min ledelse - er det ikke noget forsøg på at være galant. Inden skåltalelyrik.

Uden min kone Lis Løwerts energi og arbejdskraft, kritiske sans - hendes sans for teater og for økonomi havde jeg ikke klaret det store arbejde det er at lede et teater. Det giver store problemer. Masser af arbejde men også stor tilfredsstillelse - ja: lykke - når det lykkes.

Skulle jeg ønske noget for min efterfølger - og det vil og skal jeg - må det blive: at han - fortsat - må kunne opleve den lykke Lis og jeg har oplevet her.

Preben Harris har vist et glimrende initiativ. Glimrende initiativer. Lad mig blot nævne: de ny teatre og nyopsætningerne af danske dramatikere. Og meget andet godt kunne frem-

hæves fra hans første ti sæsoner.

Skulle han mod forventning få brug for lidt ekstra initiativ og energi er mit andet ønske for Preben Harris, at han må få lov at låne lidt hos min forgænger: Den utrolige THORVALD LARSEN.

Veloplagt og vital - som det unge menneske han nu har været i næsten halvfems år - fører han i dette jubilæumsskrift os alle rask igennem Folketeatrets 125 årige historie.

En rask gennemgang af hans egen historie: fra assistent i faderens store boghandel fra tidlig morgen til sen aften - til turnéteaterdirektør - til direktør for Odense Teater. Derefter leder han i 24 sæsoner

Folketeatret. Længere end nogen anden af disse teaters ledere - og vel at mærke for egen regning og risiko.

Han er nu 66 år og nær den almindelige pensionsalder. Fortrækker dog ikke. Foretrækker at gå nogle meter ned ad Nørregade for at blive leder af de levende billeders teater: ALEKSANDRA - som han driver frem til at blive en af Københavns bedste og fornemste biografteater.

Stærkt og stimulerende at overvære.

Mon det ikke ER Thorvald Larsen der har givet navn til Cognacken? Skulle Preben Harris altså en dag - mod min forventning - savne lidt energi ved han hvor han kan låne.

Men udfoldelsen af selv den mest utrættelige energi og det mest talentfulde initiativ, nyter jo ikke noget, hvis det ikke interesserer andre mennesker. Hvis det ikke samler tilskuere.

Uden tilskuere har teatret ingen berettigelse. Derfor skal mine sidste linjer være en varm tak til de mange, mange tusinde mennesker som i 125 år har holdt dette dejlige teater i live. Som udviklingen har været, skal den fortsætte så teatrets livskraftige nabo Daell får ret i sit smittende slogan: FLE-RE OG FLERE GÅR OM AD NØRREGA-DE.

Teatersminke og parykker

Anker & Løvbo

Amagertorv 15, 2
1160 København K
Tlf. (01) 14 04 24

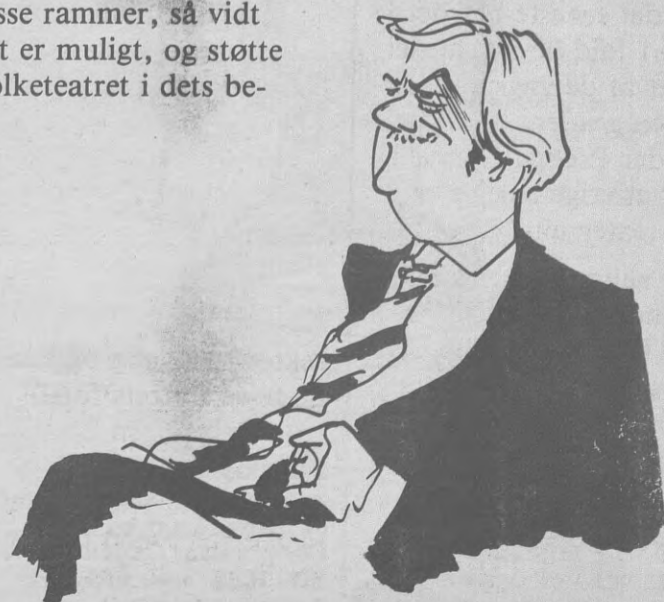
Til lykke

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at lykønske Folketeatret på dets 125-års-dag. Teatret er jo ikke blot Den storkøbenhavnske Landsdelsscenes ældste scene, men også det ældste teaterhus i Norden, der spiller kontinuerligt. Denne viden skal imidlertid ikke forlede nogen til at tro, at man ikke i en så gammel bygning kan spille teater på kryds og tværs af alle almindelige fornemmelser for, hvad der kan lade sig gøre inden for de givne rammer. Den storkøbenhavnske Landsdelsscene vil gerne være med til at udvide disse rammer, så vidt det er muligt, og støtte Folketeatret i dets be-

stræbelser på fremover at få så mange spændende og levende aktiviteter i gang, hvor kunsten netop er at få økonomien til at følge trop med de mange og store visioner.

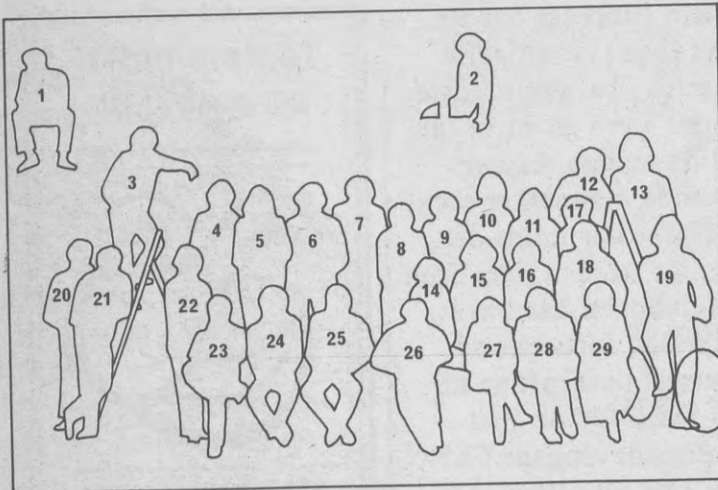
Idet jeg håber, at alderen heller ikke i fremtiden vil trykke Folketeatret, sender Den storkøbenhavnske Landsdelsscene vore hjerteligste lykønskninger.

*Preben Lassen
Formand for Den
storkøbenhavnske
Landsdelsscene*

Vi laver også scener

Personerne bag, foran, ved siden af, over og under scenen

1. Otto Bühring	16. Tina Spånn
2. Susanne Weichel	17. Else Aarup
3. Henrik Moe	18. John Lindskov
4. William McFetrich	19. Søren G. Madsen
5. Birgitte Møller	20. Lars Wessberg
6. Peter Hayes	21. René Grøtner
7. Ludvig Wedell	22. Nils H. Hermansen
8. Vic Salomonsen	23. Torben Lendorph Christensen
9. Mette Magnussen	24. Anders Frandsen
10. Inken Fyhn	25. Barney Jensen
11. Mette K. Nielsen	26. Preben Harris
12. Ib Erling Pedersen	27. Lone F. Rasmussen
13. René Conradi	28. Alis Rask Nielsen
14. Margit Plambæk	29. Johanne Nielsen
15. Karin Frederiksen	

Det gør godt med Ga-Jol.
Man får lyst til en tale.

Galle & Jensen's
LIVSREJSE
1870-1990

Alle kan li' Ga-Jol. Den smager skønt, og den smører og lindrer det ru og rustne. Der er 5 slags Ga-Jol: Blå - Hvid - samt sukkerfri: Rød - Gul - og Grøn.

Vi tegner forestillingen

Teatertegneren fastholder det flygtige øjeblik, han vurderer, afslører, illuderer og kommenterer.

Bladtegningen er barn af det tyvende århundrede, men rødderne går tilbage til menneskenes vugge. Vore kollegiale forfædre må ha' været huleboerne, der fastholdt oplevelser på væg-

gen i hulen. Vi mennesker har altid villet fastholde det flygtige nu, og give det kunstnerisk form. Med en forenklet kontur, følsom antydning af bevægelse og spænding beskrev huleboeren sin dagligdag, og skabte stor kunst. Vel noget af det største. Bladtegnerens sprog er det samme. Konturen, stregen, er vores form-

sprog. Vores arbejdsmateriale er hverdagen omkring os. Menneskelige hændelser og tanker. Vi søger vores stof, vores modeller, ideer, motiver i vores omgivelser i livet.

Den første »rigtige« bladtegning blev tegnet af Rasmus Christiansen i Politiken. Dateret den 15.11.1898 og var en teatertegning fra premieren på Adam Oehenschlägers Hakon Jarl på Det kgl. Teater. Bladtegningen blev en realitet i dagbladene og i århundredets første årtier udviklede bladtegningen sig hurtigt artistisk. Bort fra den mere naturalistiske registrering til et mere poetisk, lyrisk og artistisk formsprog. Skønhed og glæde spredes over avissidens spalter. Med atmosfære og klarhed sekunderer bladtegneren journalisten i hans fremstilling af stoffet. Teatertegningen er ikke blot den første »rigtige« bladtegning, den har også i det forløbne trekvarte århundrede haft en central placering i

dansk bladtegning og har det den dag i dag. Teatertegningens placering og dominans i fremtidens avis er det vanskeligt at spå om.

Meget afhænger af dagbladenes egen udvikling. En udvikling der idag klart peger i retning af en mere vulgær og sensationspræget holdning. Og i en sådan presse kan den artistiske teatertegning let få svære kår. Hertil kommer at faget er på vej ind i et generationsskifte og hvor de unge kandidater og afløsere i skriven-de stund faktisk ikke findes. Bladhusene har ikke tænkt på fremtiden og en teatertegners læretid er lang. Først efter mange år i teatret begynder tingene at fungere og få form. Det er en drøj tid for et blad, og hvem vil i dagens computerstyrede dagspresse, med kriser og lukninger næsten konstant, ofre spalte-millimetre og økonomi på, at vente på at tegneren får lært sig faget. - Men lad os se. Behovet skaber ofte talentet og Danske Bladtegnere vil i fremtiden gå aktivt ind i uddannelsen og støbningen af nye aviste-gnere.

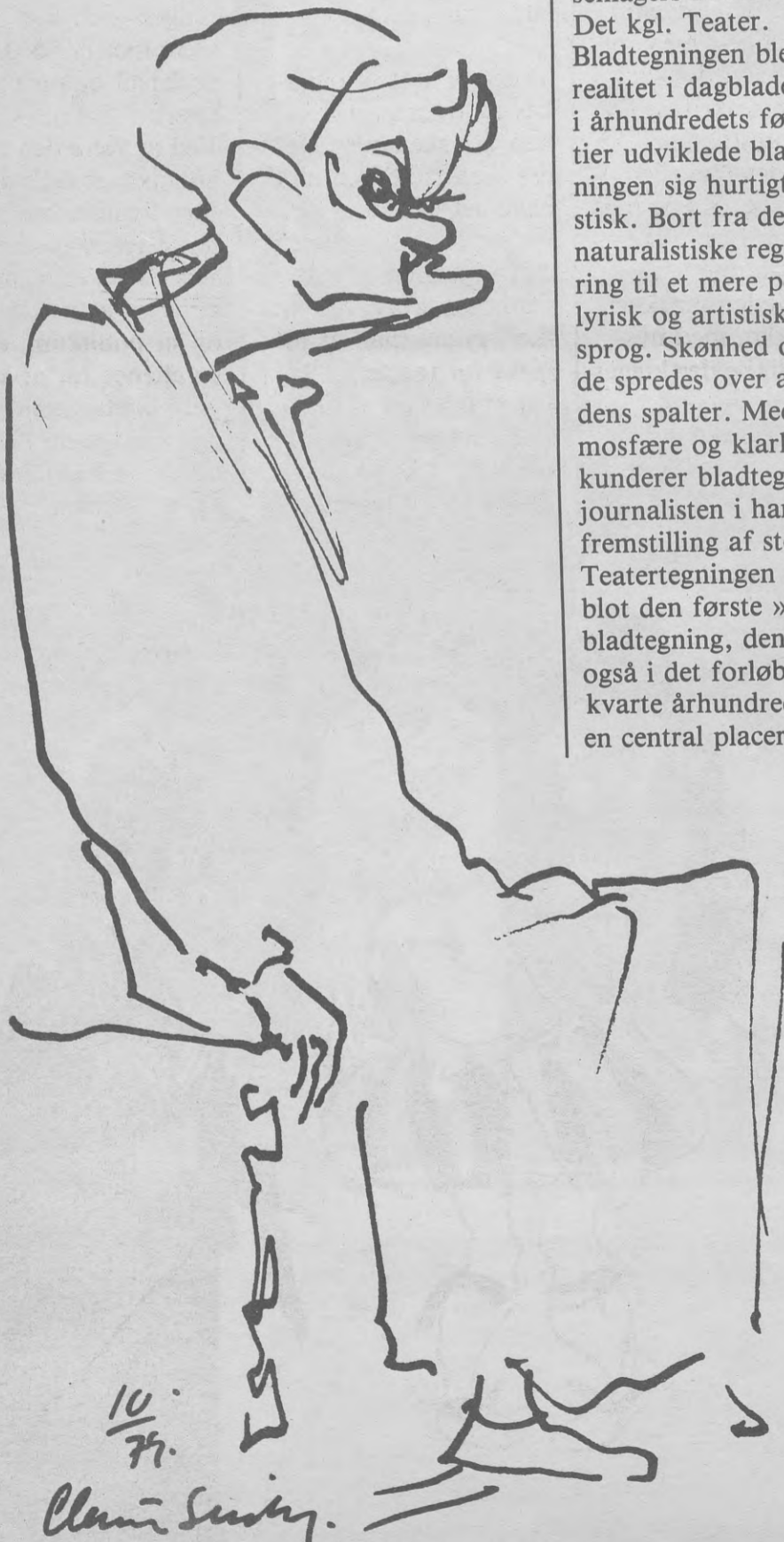
Hvordan bliver teatertegningen til, har Folke-teatret spurgt mig om? Fra lyset forsvinder i salen og tæppet går, tegnes der på første række. Løse opvarmen-de streger. Famlende og søgende. Hvad er det vi ser? Hvordan er personen i skuespillerens maske? - Langsomt tager forestillingen form. Personerne placerer sig. Deres karakter og rolle tydeliggør sig, og på tegneblokken dukker genkendelighed, holdning og attitude frem. Tempo og forestilling stiger. Der tegnes kon-

Af teatertegner Claus Seidel, 36, der igennem 16 år har fulgt og tegnet næsten al scene-kunst i Danmark, fra de mindste til de største scener, fra børneteater, gruppeteater over Landsdelsscenerne til opera og ballet og de store gæstespil.

stant. Det tegnes på oplevelsen. Nu'et i skuespillerkunstens flygtige metier fastholdes. Livet fanges i bevægelsen. Tegner og skuespiller arbejder side om side. Der les og grædes. Alt registreres gennem tegneren ud i hånden og ned på papiret. Langsomt, men ubevidst samler det essentielle i forestillingen sig i figurerne på tegneblokken. - Der er ofte bælgraven-de mørkt, men øjnene har vænnet sig til at arbejde i næsten intet lys. Den ubevidste udvælgelse af det væsentlige af betoningerne, kommer frem i tegningerne. Koncentrationen omkring det væsentlige samler sig.

Tegningerne skabes på teatrets præmisser, mens illusionen trylle-binder. Man må være med når det lykkes deroppe på scenen. Det betyder også at der ikke må tegnes videre efter forestillingen eller næste formiddag klokken halvti, for at sigte indtrykkene fra aftenen før. Det nytter

Ove Sprogøe i Galileis liv, Folketeatret oktober 79.

ikke at tegne af efter sig selv. Eller klippe tegninger sammen. En hæl her, et hoved der, et par go'e ben o.s.v. Færdig med den figur. Så er man mere skrædder end tegner.

Forholdet mellem at tegne ved tegnebordet og virkelig lave tegningen på stedet, i atmosfæren, i nu'et, er som Kjeld Abel udtrykte det om forholdet mellem film og teater, omtrentlig: Det er som forskellen mellem at se på havet og være på havet.

Du skal karakterisere, ikke karrikere. 20-30 tegninger bliver det til. Forestillingen er slut og tæppet falder. Jeg lukker tegneblokken, jeg er færdig.

Tilbage er næste morgen, hvor tegningen skal afleveres på redaktionen omkring middagstid, at foretage udvælgelsen og komponere den færdige tegning der vil bestå af 3-4 personer samlet i et helbillede. Min målsætning er at skabe den ærlige, registrerende, konkluderende analyse af forestillingen. Artistisk oplevet og følt. Hvor teatertegneren er journalisten der visuelt vurderer og kritiserer. På basis af den samme sum af faktorer som for den skrivende anmelder.

Også derfor har jeg konsekvent set alt teater i de seksten år jeg har virket. Mit bagland er eraring og viden.

Teatertegningen er underlagt avisens krav om formidling. Teatertegningen er brugskunst i ordets fineste mening.

Jeg mener derfor også, at det er vigtigt, at der er overensstemmelse mellem tegning og anmeldelse. Grafisk som indeholdsmæssigt. Det er et fælles produkt.

Det betyder ikke at tegner og anmelder efter forestillingen skal stikke hovederne sammen, men blot at der er nærhed i en fælles oplevelse med et sammensmeltet udtryk som resultat.

Bladtegneren kender sit publikum og kan arbejde langsigtet. Ved den daglige tilstedeværelse i avisens spalter, udvikles og forfines den interesserede læsers forståelsesflade. Læseren kender og forstår tegnerens form og tone. Dagens teatertegning vurderes og opfattes på basis af samtlige forudgående.

Hvad udtrykker man som tegner i teatertegningen udover at forsøge at sprede skønhed over avissiderne?

Vi søger gennem øje og hånd at sige noget centralt. Vi afslører, illuderer, vurderer og kommenterer. Vi foretager

et valg. Gennem portrætligheden som er alfa og omega prøver vi at ramme personen bag masken. Og derfor oplever man gang på gang, at denne skuespiller, som man ramte så præcist sidste gang eller for 2 år siden i hin forestilling, pludselig er umulig, at få hold på.

Skuespilleren er en anden og her er vi vel ved sagens kerne: At det ikke blot er den udvendige fremtoning, men rollens indre liv, der skal tegnes og beskrives. Og står så forestillingen svagt af den ene eller anden årsag. F.eks. hvis indhold og form ikke hænger sammen, er man dernede i mørket på 1. række, med nysgerrige blikke der kigger een over skulderen, pludselig ganske ude at svømme. Jeg er totalt afhængig af det, jeg ser

og oplever. Det dårlige teater er en kamp at tegne. Med 200 forestillinger om året kender man hurtigt sine lus på gangen. Nervøsiteten kan fylde een, angsten for ikke at få noget med hjem. Kravet fra redaktionen sidder i baghovedet om en stor 3-spaltet tegning i morgendagens avis. Dette er også en side af bladtegnerens metier. Hurtighed og resultat er et stående krav.

Vi må af teatret påvirkes og rives med. Så kan der ske noget. Vi må som publikum altid have det bedste af det bedste. Den fremragende forestilling er vores minimumskrav. Når det sker, fyldes man af respekt for teatret. Jeg mindes en af de første gange, hvor jeg var sendt i Det kgl. Teater for at tegne.

Nervøs for opgaven og for dette nationale monument havde jeg åbenbart glemt at ta' cigaren ud af munden da jeg kantede mig ind på orkestrepladsen og med et brøl blev stoppet af Eiler Krag, der skreg så det ganske teater kunne høre det: Har du ingen respekt for teatret? -Jo, så sandelig.

Teatertegneren skal være den anonyme folkelige registrant. Og er tegningen god, kan den være indfaldsvinklen til at forstå og opleve teatret.

Ved at være den type billedkunst folk oftest får i hænde, har bladtegneren et enormt ansvar. Men er tegneren ærlig over for sig selv og sit publikum, er der en chance for at kunne gøre bladtegneriet til den mest nære kunstart overhovedet. Den folkeligste folkekunst.

Lily Broberg, Erik Paaske og Arne Hansen i
De lystige koner i Windsor, Folketeatret januar 82.

Et kulturhus fylder 125 år.

Storm P. mente, at kultur var noget, man pudsede møbler i.

I „Ordbog over det Danske Sprog” betegner man kultur som uddannelse og forædling af menneskelige egenskaber.

Og atter andre mener, at kultur er alle de oplevelser, der gør vores verden større, sjovere og mere menneskelig at leve i: Litteraturen, musikken, billederne, bevægelserne... og teatret.

Det er med baggrund i den sidste fortolkning, at vi ønsker Folketeatret til lykke med de 125 år som et aktivt kulturhus i Danmark.

Hjertelig hilsen

HAFNIA - HAAND I HAAND

Med mikrofonens hjælp

Teaterforestillingen er ikke nødvendigvis slut, fordi tæppet er gået ned og lyset slukket. Der kan være masser af stof til diskussion, og den foregår både på Folketeatret og i radioen.

Flere og flere bliver ved med at gå om ad Nørregade. Først var det til Universitetet. - Nogle århundreder efter blev Kjøbenhavns Hippodrom målet - også efter stedet blev omdøbt til Folketeatret. Siden kom Daells Varehus - med en anden slags tilbud - men med samme, eller måske endnu større folkelig appeal end universitetet og Folketeatret. For 11 år siden satte Preben Harris sig i direktørstolen og forsøgte at fastholde Nørregades image: Ånd og folkelighed til en fornuftig pris. På det sidste har universitetet måttet adgangsbegrænse, Daells Varehus rationerer nu de allerbedste tilbud - højst seks viskestykker pr. kunde - kun Folketeatret har endnu ikke fastlagt en strategi, som vil kunne fordele de så eftertragtede teaterbilletter retfærdigt. Men her er nogle forslag: Københavnerne må kun se »Nøddebo Præstegaard« hvert femte år; der skal nemlig også være plads til provinsboerne, som kommer rejsende langvejs fra. »Roserne bryder ud« er kun beregnet for folk fra etageejendomme - parcellister og andre jordbesiddere må nøjes med at følge deres egne blomster. »Dødsdansen« er kun for fraskilte. Lykkeligt gifte ville blive desillusionerede - skilsmisseprocenten ville kunne stige og dermed bebyrde samfundet med nye udgifter. Det

kan ingen være tjent med - og slet ikke Folketeatret.

Nu lyder det vist som om dette var et pr-skrift for Nørregades ejerlaug. Men det er helt forkert. Det er tværtimod ment som en karakteristisk af et af de store danske teatre, hvor det er muligt at hente inspiration og masser af materiale til radioudsendelser om teater. Men der er det dobbelte ved Folketeatret - af og til personificeret i Preben Harris - at hans begejstring for teater i almindelighed og øjeblikkets forestillinger i særdeleshed smitter, så man hurtigt næsten er hypnotiseret til at gå ud og propagandere for det fortræffelige sted i Nørregade. Se det er også en kunst, de kan i Nørregade. Men de kan mere.

Repertoiret har ofte en sådan alsidighed at det appellerer til den form for teaterorientering, man kan møde i radioens teatermagasin - Dramatisk Forum. Det er en gammel udsendelse, der i mere end 30 år har forsøgt at fastholde teatrets nok så flygtige kunstart for alle lyttere fra Skagen og sydpå.

Det sker på to måder.

Først og fremmest ved at hænge mikrofoner op, men ikke af mindre vigtighed ved at lade implicerede - eller udenforstående - kommentere forestillinger.

Det er en balancegang mellem kritisk holdning og hovedkuls medløberi som især afhjælpes ved at radiomedarbejderen pr. definition ikke har nogen mening - der er altså ikke mulighed for ved hjælp af en båndoptagelse - at afspille en bestemt scene - og påvise, at skuespiller NN altid bruger sufflør og i

øvrigt har en utrolig grim udtale af det danske sprog.

Det er overladt til dagbladskritikeren. De er uafhængige - og har råd til at tage nogle slagsmål. Iøvrigt er det selvfølgelig problematisk at behandle en kunstart som teater i radio, hvor hele den visuelle side mangler, men i de lykkeligste tilfælde lader det sig gøre. På følgende måder: Udgangspunktet er båndoptagelsen af forestillingen, som der må citeres af i meget små portioner - dernæst, hvis repertoiret er tilpas lødigt, vil enhver forestilling affø-

de spørgsmål, som vil kunne besvares enten af skuespillerne - eller af ganske almindelige mennesker, som har en interesse i emnet. Allerbedst er det når det lykkes at konfrontere begge sider - kunstnerne - og tilskuerne.

Samtlige forestillinger på Folketeatret - og Hippodromen i sæson 1982/83 ville have været oplagte til en dobbelt diskussion. Og det skete i nogle af tilfældene.

Allermest livligt engang i april, hvor Folketeatret sammen med Arte havde arrangeret diskussion efter »En folkefjende« - en begiven-

hed, der blev så stor en succes at forestillingen siden blev fulgt op af adskillige diskussionsaftener med skuespillerne, politikere og publikum som deltagere. Den første aften havde vi fået lov til at optage forestillingen og diskussionen, hvor deltagerne bl.a. var justitsminister Ole Espersen, »EDB-kritikeren« Jussi Merklin, en CD-politiker og ikke mindst teaterdirektøren, instruktøren Preben Harris som ordstyrer og hvad der siden viste sig nødvendig - som en mild fader, der sørgede for at dæmpe gemytterne. Det afsløredes nemlig ved diskus-

Af Ulla Strømberg, 31, teaterhistoriker, i de seneste 6 år medredaktør af radioens teatermagasin: Dramatisk Forum.

sionen at mange af Henrik Ibsens ord - skrevet 1881-82 passede på oplevelser og begivenheder, som Jussi Merklin havde kendskab til. På den anden side vidste justitsministeren et og andet om nødvendig arbejdsgang for at demokratiet kan bestå parallelt med en såkaldt ytringsfrihed. Men midt i det hele blev Ibsen tillagt motiver, som måske ikke var helt rigtige - og Erik Paaske og Holger Perfort stillede sig op og dementerende: »I den scene der - hos bogtrykkeren - der siger jeg lige netop det - og det betyder altså ... etc. etc.« Publikum jubede - debattørerne blev sat på plads - og teatret havde endnu engang bevist at kunsten også handler om livet.

Og radioreportagen, der kom ud af den aften, kunne underbygge påstanden - i krydsclip fra scene til diskussion forsvandt de 100 år, der adskiller Ibsens ord fra

vor ordrige dagligdag, hvor alt skal endevendes og diskuteres: Miljø, ytringsfrihed og kønsroller. Så heldig er man selvfølgelig ikke hver gang, man drager i byen med mikrofonen efter en forestilling. Men også da Hippodromen spillede Nils Schous »Elsker du mig« i efteråret - en lille komedie - der både handler om sig selv som komedie - og om vor tid - kunne de fire skuespillere mere medrivende end nogen tilskuere beskrive deres roller - de små antydninger, der ligger i bevægelser, forholdet mellem figurerne etc. Det fik tilskuerne ikke at høre, til gengæld gav det radiolytterne en dyb fornemmelse af komedien - og måske en lyst til at se forestillingen - eller i hvert fald en lille bitte oplevelse derhjemme. Naturligvis kan det også hænde, at den debat der følger i radioen kan falde noget kritisk ud. Det behøver ikke at betyde,

at forestillingen er dårlig, men selvfølgelig er der af og til brug for at sætte tingene i relief. Og det kan radioen også bruges til. De gode teatre reagerer på en sådan situation - de har fulgt med - og er interesserede i, hvad de publikummer, som vi har fundet frem til, mener. Og selv om det så er radiomedarbejderen, der får ballade og måske ovenikøbet fortryder en lidt for skarp holdning er det ikke uden betydning at der er kontakt mellem teatret og de mennesker, der går og formidler teatrets kunst i de forskellige medier. På dette område har Folketeatret også været »foregangsmand«. Står der en artikel i en avis om dansk dramatik manglende gennemslagskraft - ja, så indkalder Preben Harris straks dramatikere, mediefolk samt teaterfolk til en fælles snak. Eller har der i lang tid været efterspørgsel på rundvisningsture på et

Debat i spillet, fra „En folkefjende“.

teater, ja - så inkorporerer Preben Harris simpelthen en rundvisning i en forestilling - som det var tilfældet her i foråret med »Burhøns«, hvor samtlige publikummer bagefter havde mulighed for at bese »staldene«. Hvis alle teatre var ligeså flittige og dygtige som Folketeatret til både at skabe godt teater og siden også sælge det - efter nyeste markedsføringsprincipper - ville der være en hel del journalister, som ville blive arbejdsløse - eller også ville de netop få arbejde, fordi teatret ville blive akcepteret som et sted - helt på linje med Folketinget og forsamlingshuset, hvor vigtige synspunkter fremsættes med henblik på at blive formidlet videre.

SCANI =

ADRESSERINGSMASKINER
ARXSAMLING
BURSTER/DECOLLATOR
BREVÅBNERE
DUPLIKERING
EDB-ADRESSERING
ETIKETDISPENSER
ETIKETTRYKKERE
FOLDEMASKINER
FRANKERING
HÆFTEMASKINER
KVERTERINGSMASKINER
LIGESTØDNING - RYSTEBOEDE
LIM-INDBINDING (KOLD LIM)
LIM-INDBINDING (VARM LIM)
MAKULERINGSMASKINER
PAPIRBOREMASKINER
PLAST-INDBINDING
PLAST-LAMINERING
RYGTAPE/MASKINER
SKÆREMASKINER

RØDAGER ALLE 22-24
2610 RØDOVRE
Tlf. 01- 70 90 88

Århus: ELKJÆRVEJ 26
8230 ÅBYHØJ
Tlf. 06- 25 01 88

"Wofler"
Danmark's
bedste is,
ønsker
Danmark's
ældste aktive
teater til lykke

Premier is

Komedier, det billige stads

Under prøverne på en komedie skete det, at en replik ikke ville lykkes for en skuespillerinde. »Det er min skyld«, sagde hun, »jeg er talentløs og umulig idag«. »Nej«, sagde instruktøren, »det er mig der er elendig«.

»Nej«, sagde jeg, »det er mig der har skrevet det dårligt«.

Efter flere forgæves forsøg fik instruktøren en idé.

»Hvad nu hvis du ikke vidste det var en komedie? Hvis døren går op om et øjeblik og en vildtfremmed mand kommer ind og skyder dig. Ville du så også sige replikken på samme måde?«

Skuespillerinden tænkte sig om et øjeblik.

»Nej«, sagde hun så. Hun prøvede igen. Denne gang lykkedes det.

Og samtidig fik jeg på en bakke foræret nøglen til en komedie.

Hvorfor bliver der skrevet så få komedier i Danmark? Danskerne er jo det ideelle komediepublikum: vi er følelseshæmmede, seksualangste, hypokondriske, selvgode - kort sagt en drøm af et publikum. Men vi har en dyb mistro mod at le, mod at more os. Vi kan godt lide det, men dybest nede skammer vi os lidt når vi gør det. Hvorfor? Er det fordi vore kristne syndsbegreber siger os at det er syndigt at nyde noget helhjertet? Eller er det fordi at vi når vi morer os, mister vi kontrollen over os selv? Fra vi kommer til verden lærer vi jo at det først og fremmest gælder om at kontrollere sig i alt hvad vi foretager os. Dette tror jeg er én af grundene til at der skrives så få komedier i Danmark. Det er lettere

at importere komedier fra Amerika eller England. Amerikanerne er jo så barnlige, og englænderne er jo lidt småtossedede, det ved vi alle sammen. Lad os slappe lidt af ved at grine ad dem. Hvad der foregår i vores egne huse og gader er af en helt anden lødighed.

Komedier er suspekter. De er overfladiske, ofte vulgære, de logrer efter publikums yndest, spekulerer i dårlig smag, samtidig med at de har det ene øje stift rettet mod kasseapparatet. De er jo ude på at more.

Fy!

At være komedieforfatter er som at blive inviteret til middagsselskab og blive anbragt ved børnenes bord. Det kan være frustrerende. Men når selskabet er kommet igang, og man i baggrunden hører hvad de voksne taler om, går det op for én at man har været heldig. Hos børnene er nysgerrigheden intakt, ærligheden er brutal og uskyldig; der bliver leget, og yndlingslegen er »Hvad nu hvis...?«

Hvorfor skriver man komedier? Fordi man skriver de stykker, man selv som publikum har lyst til at se. Jeg har lyst til at se komedier.

Så enkelt er det. Mindre enkelt bliver det, når man skal finde ud af hvordan man skriver komedier. Den danske komedietradition er meget spredt og sparsom. Der eksisterer ikke en moderne, levende tradition, som den begyndende dramatiker kan træde ind i eller tage afstand fra.

Der er intet mystisk ved at skrive komedier. Det er et håndværk der kan læres. Som en møbelsnedker lærer at bygge

en stol. Desværre er der ikke nogen skole hvor man kan lære det. Man må gå i sin egen skole.

Hvad lærer man i skolen for komedieforfattere? Man lærer ting, der er så enkle og indlysende at ethvert barn kan forstå det. Men desværre skal lærdommen helt igennem éns eget system før den kan bruges til noget. Det tager længere tid end man i sine vildeste drømme havde forestillet sig.

Her er nogle af de mest elementære ting man lærer.

Hvis man tror at komedier er noget man laver når man har lidt tid tilovers fra mere lødige skrivelier, er man som en brandmand der vil tjene en ekstraskilling på sine friaftener ved at vikariere som hjernekirurg.

Hvad er en komedie? Det er en tragedie, der er blevet stoppet et øjeblik. En komedie er en tragedie plus noget andet. For at kunne skrive en komedie, må man først kunne skrive en tragedie, og derefter

komme noget mere til. En komedie består ikke af en lang stribe af vittigheder. Vittigheder er bandlyst! Det mest pinlige der kan ske, er at blive taget i at ville være morsom for morsomhedens egen skyld. Man skal ville noget andet; hvis det så kan blive morsomt ovenikøbet er det i orden.

En komedie skal spilles dødsensalvorligt! Jo mere alvorlig situationen er, jo morsommere kan det blive. Komedien skal ligge en hårsbredde fra tragedien. Det lyder ganske ligetil, ikke? Det er det også.

Når først man har lært det. Er man flittig og heldig nok, kommer man måske så langt at man lærer håndværket. Som snedkeren lærer at lave en stol man sidder godt i.

Når snedkeren har lært at lave en stol, der ikke braser sammen, kan han begynde at tænke på hvilken slags stol han vil lave. Han kan eksperimentere. Sådan har komedieforfatteren det også. Når de ele-

Af Nils Schou, 40, dramatiker. To af sidste års største successer i København og Ålborg var hans komedier „Elsker du mig“ og „Marx og Coca Cola“. I jubilæumssæsonen er der på Hippodromen dansk urpremiere på hans komedie „Sommerspil“.

mentære regler sidder i rygraden, kan han blæse på reglerne, vende vrangen ud af komedien, gøre den så rummelig, at den kan indeholde både et slagsmål med lagkager og en diskussion om moralfilosofi -og til allersidst helt droppe begreberne tragedie og komedie.

Så kan det først blive rigtig spændende. Måske endda også for publikum.

Pia Rosenbaum og Steen Springborg i Nils Schous komedie, *Elsker du mig*.

BERLINGSKE
- 3 aviser i een.

dagens avis:

BERLINGSKE ERHVERV 3
Rad om at blive

BERLINGSKE MAGASIN 2
Om 100 år er alting godt

BERLINGSKE TIDENDE
Grundlagt 1749 af E. H. Berling 233. årgang nr. 145. 3 sektioner 28 sider.

OVERBLIK
USA og Israel enige
Miljø-krav tvinger firma til udlandet

BERLINGSKE MAGASIN

COLLAGE TOM WAQRG

Advarsels-skilte i Knap D.

1. 1981
2. 1981
3. 1981
4. 1981
5. 1981
6. 1981
7. 1981
8. 1981
9. 1981
10. 1981
11. 1981
12. 1981
13. 1981
14. 1981
15. 1981
16. 1981
17. 1981
18. 1981
19. 1981
20. 1981
21. 1981
22. 1981
23. 1981
24. 1981
25. 1981
26. 1981
27. 1981
28. 1981
29. 1981
30. 1981
31. 1981
32. 1981
33. 1981
34. 1981
35. 1981
36. 1981
37. 1981
38. 1981
39. 1981
40. 1981
41. 1981
42. 1981
43. 1981
44. 1981
45. 1981
46. 1981
47. 1981
48. 1981
49. 1981
50. 1981
51. 1981
52. 1981
53. 1981
54. 1981
55. 1981
56. 1981
57. 1981
58. 1981
59. 1981
60. 1981
61. 1981
62. 1981
63. 1981
64. 1981
65. 1981
66. 1981
67. 1981
68. 1981
69. 1981
70. 1981
71. 1981
72. 1981
73. 1981
74. 1981
75. 1981
76. 1981
77. 1981
78. 1981
79. 1981
80. 1981
81. 1981
82. 1981
83. 1981
84. 1981
85. 1981
86. 1981
87. 1981
88. 1981
89. 1981
90. 1981
91. 1981
92. 1981
93. 1981
94. 1981
95. 1981
96. 1981
97. 1981
98. 1981
99. 1981
100. 1981

Folketeatrets Studiecenter

Folketeatret vil fra og med sæson 1982/83 arrangere forskellige foredragsrækker, der med udgangspunkt i vore forestillinger henvender sig til publikum som en introduktion af de forskellige titler, der opføres på hhv. Store Scene og Hippodromen. Ved sæsonens start vil der foreligge en særlig folder, som fortæller om disse aktiviteter, idet der udover foredrag om forestillingerne på Store Scene og Hippodromen også vil være en foredragsrække, der fortæller om selve teatrets funktioner: scenografen, dramatikeren, instruktøren, skuespilleren og meget andet. Folketeatrets Studiecenter håber med tiden at kunne udvide sin virksomhed, så den såvel

over for teatergæster som professionelle teaterfolk kan blive et centrum for information og videreuddannelse. Teatrets souschef, Henrik Moe, bliver centrets daglige leder.

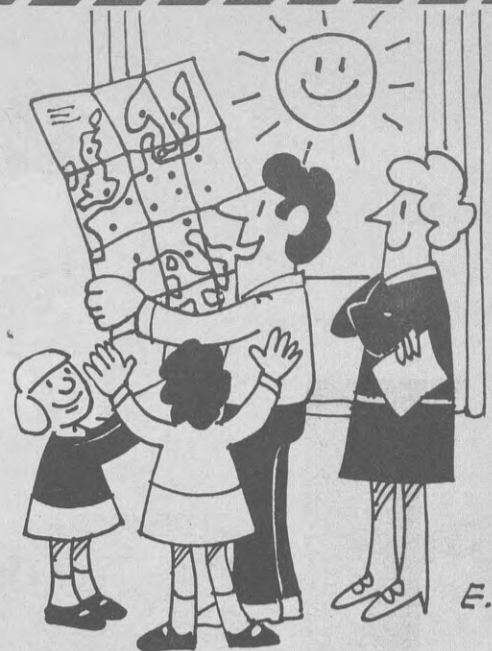
Henrik Moe

Venlig
hilsen
&
hjertelig
tillykke

Pallas ApS
Ahlefeldtsgade 20-24
Farver & lakker
Isenkram
Låse & nøgler
1359 København K
Tlf. 01-14 18 29

Leverandør til
Folketeatret

Sæt Dem et mål i weekenden

Oplev berømte hovedstæder, skønne egne, romantiske byer og spændende natur. Tag med toget på en forlænget weekend eller extra ferie til et af de mange interessante rejsemål i Europa. Fra Helsingfors i nord til Rom i syd.

Eller måske en tur i bilen eller med toget ud i det skønne Danmark.

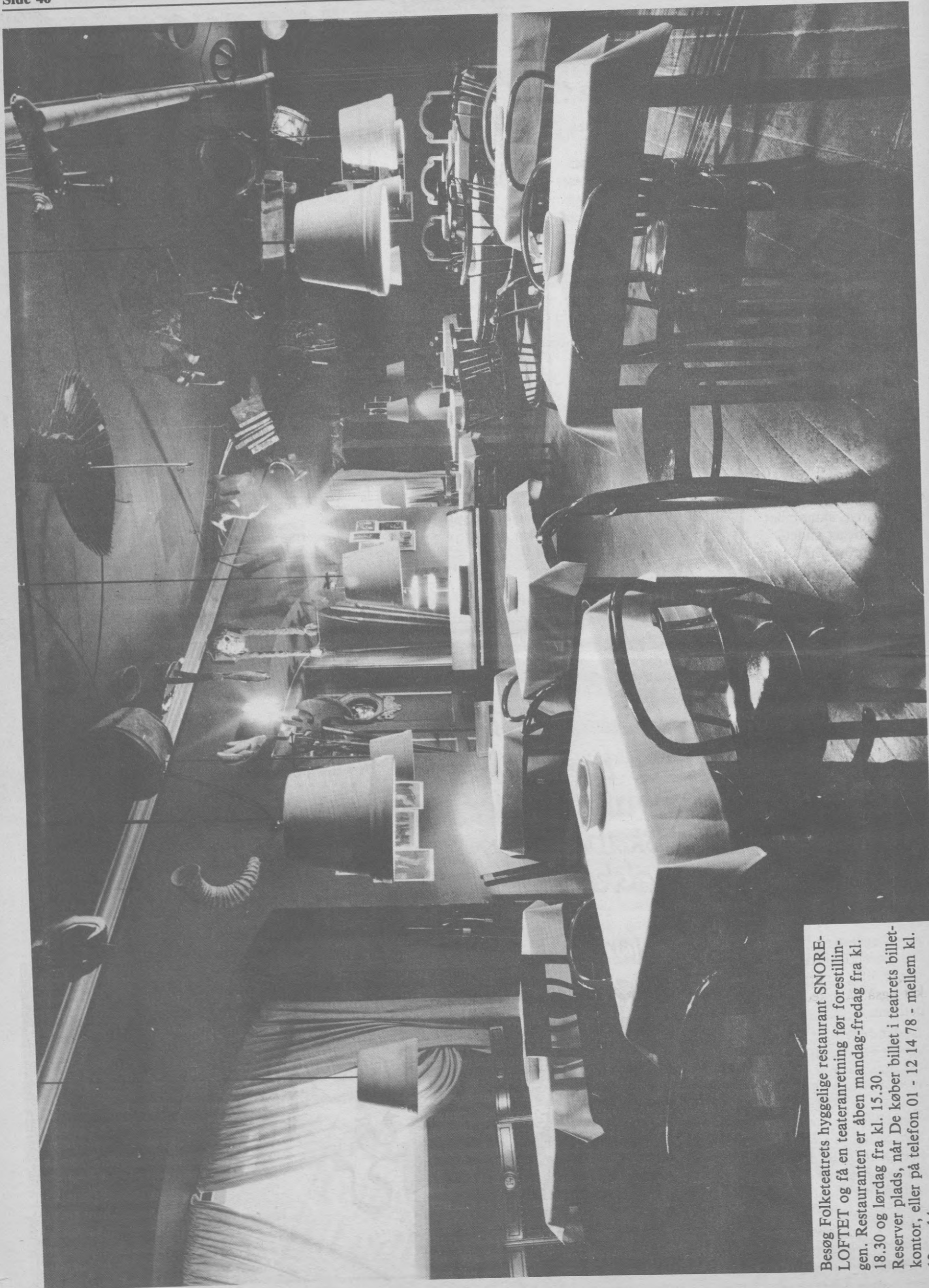
Læs mere i programmet
DSB weekendture/extra ferie
Det får De i vore rejsebureauer eller på vore stationer.

DSB rejsebureau

to damer
Der bor ~~en bager~~ i Nørregade,
som altid byder til maskerade.
De skaber drama og skøn plasér
for alskens godtfolk, der kommer dér.

På Nørregade har Melpomene
og Thalia deres folke-scene.
Her kan du le af din nabos fejl
og se dig selv - i kunstens spejl.

Besøg Folketeatrets hyggelige restaurant SNORE-LOFTET og få en teateranretning før forestillingen. Restauranten er åben mandag-fredag fra kl. 18.30 og lørdag fra kl. 15.30. Reserver plads, når De køber billet i teatrets billetkontor, eller på telefon 01 - 12 14 78 - mellem kl. 12 og 14.

Teater Mad og Gæster

I sæson 1981/82 var der meget mad på scenen her i huset. Tit hørte jeg tilskuerenes mave begynde at knurre, når retterne blev båret frem til almindelig beskuelse og undren. Er det virkelig rigtig mad?, blev der ofte spurgt. Hyppigst på Hippodromen.

F.eks. under Sven Holms stykke om udelandsdanskere i Spanien, Koster det sol?

Man måtte tage til takke med sardiner i stedet for at hengive sig til vor nationale forelskede i marinerede sild. Snaps? Joda, den kunne man få i Spanien, men der var bare den hage ved den, at den var fremstillet på licens i Malaga, og det lyder jo ret så suspekt i vores destillerede danske ører.

For at juleaften skulle smage lidt af fugl blev der budt på andesteg med rødkål.

Sovs og kartofler! Og anden var ganske ægte.

Fra det øjeblik, hvor regissøren under et black-out bar den ny-stegte and ind på scenen, begyndte tilskuerenes næsebor at registrere den liflige duft, hvilket også påvirkede appetitten.

Anden blev hver aften stegt i Folketeatrets kantine, hvor vi ansatte stod og så på og havde stor lyst at hugge et lår eller klippe en vinge. Men ak og ve, det var strengt forbudt. For anden var rent teaterteknisk ikke et måltid, men en rekvisit. Hvis vi var sultne var vi nødt til at købe et stykke fladt smørrebrød.

Rekvisitter hører under

regissørens arbejdsområde. Hun eller han skal sørge for, at alle de mange små vigtige detaljer er rigtige og i perfekt orden hver aften. Og til disse detaljer hører også mad og drikke.

Anden skal være pænt brun, have den rigtige duft og farve, punchen skal have den rette kulør og cognacen ligeså. Uheldigvis kan Hippodromens regissør Lone Foged Rasmussen ikke fordrage andesteg, så hun var faktisk én af de få personer her i etablissementet, der ikke følte en slem trang til at tygge i dyret.

Måske bortset fra Lily Broberg og Gyrd Løfqvist, der begge hver eneste aften SKULLE spise andesteg med rødkål. Sovs og kartofler! Og her kommer vi ind på et af de helt store problemer, når talen er om spiselige rekvisitter. Det er meget svært for en skuespiller at spise og spille samtidig.

Andekød f.eks. sætter sig let fast mellem tænderne, og det kan distrahere, når man samtidig skal sige replikkerne. Så De må ikke tro, at skuespillerne var privilegerede med hensyn til mad i forhold til os andre, der ikke stod på scenen. Først efter forestillingen startede kapløbet om at komme først til anderesterne. I det hele taget er der utroligt mange vanskeligheder forbundet med, hvad vi her kalder spiselige rekvisitter.

Birgitte Møller, der er regissør på Folketeatrets Store Scene, har haft sit hyr i en forestilling, hvor der indgik ristede

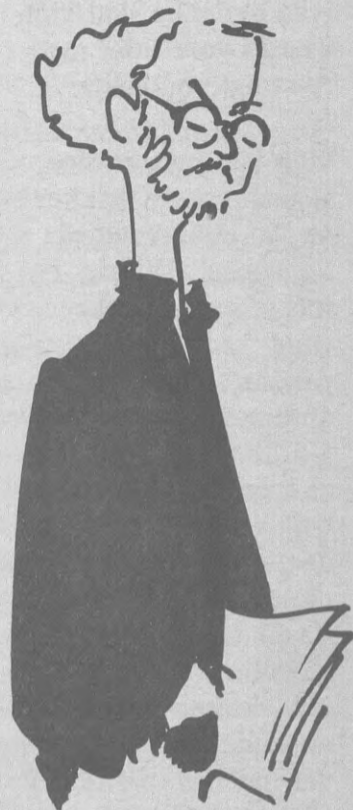
pølser i baconsvøb. De var for seje til at fungere korrekt i en hurtig situation, og desuden gav de problemer med replikkerne. Man kan ikke tale og have pølser i munden samtidig, når man står på en scene. Det er noget ganske andet, end den konversation, man kan opleve ved byens pølsevogne. Hun løste problemet ved at bage »pølserne« af en kagedej, der lettere forenedes med et hurtigt replikskifte, men heller ikke dette var optimalt. Pølserne krummede. Og at tilberede et stykke ristet brød, der hver aften skal knække på nøjagtig samme måde, kræver erfaring og talent.

Lad os nu vende tilbage til Sven Holms skuespil »Koster det sol?«. Lily Broberg og Gyrd Løfqvist kunne ikke lindre deres tvungne spiseopgave ved at nyde en ædel drue. For rødvinen, de drak til anden, var naturligvis saftvand uden procenter. Alkohol på scenen er bandlyst af den simple

årsag, at man ikke kan spille, hvis man indtager rusgifte. Man kan slet ikke agere fuld, hvad man jo ofte skal, hvis stykket indeholder store mængder af drikkevarer, der skal forestille at være spirituøse.

Mens vi er ved de »alkoholiske« alkoholfri drikkevarer på scenen, må man erkende, at de indgår som en naturlig del af mange skuespil. I Ibsens »En folkefjende« tales der både om arracrom, cognac og punch; og i Shakespeares »De lystige koner i Windsor« bliver der konsumeret en del alkohol, og der tales endnu mere om den. Fredsdommer Shallow har ganske tydeligt fået en tår over tørsten, men det er jo det bare vand i forhold til hvad selve Sir John Falstaff indtager af livets vand.

Men tro ikke, at vi driver propaganda for spiritus, vin eller øl. For os indgår disse rekvisitter som naturlige dele af stykket, hvis dramatikeren foreskriver det.

Af Otto Bühring, 32 leder af Folketeatrets informationsafdeling.

Fra En folkefjende: cognac, rom, punch, cigarerer, Birgit Sadolin, Troels Munk, Lars Høy, Arne Hansen, Sonja Oppenhagen

Teater Mad og Gæster

fortsat fra forr. side

Økonomi! Det er vigtigt i dag.

Teateralkohol har den uhyre store fordel, at den er utroligt billig, hvad der ikke skal kimses ad i vore tider med betrængte budgetter.

Man kan næsten sige, at jo stærkere drikkevarer, jo billigere er det for teatret. Whisky består af en helflaske vand med 4 dråber soyakulør. Portvin er en undtagelse - den kræver 5 dråber (alt afhængig af typen - ruby, tawny, white etc. - ingen af dem giver dog portvinsnæse). Hvidvin er en flaske vand med kun en enkelt dråbe soya. Som hvidvin kan man også anvende æblesaft, men det indebærer ofte den ulempe at der på grund af mostens store syreindhold dannes for

megen spytssekretion i munden, og det er ikke praktisk, når man skal tale højt og tydeligt og meget.

I stedet for soyakulør anvendes i dag ofte colaekstrakt. Det smager lidt bedre og koster ikke så meget mere og har de samme farveegenskaber.

Tidligere anvendte man ofte te, når man skulle indfarve vand til »spiritus«, men det havde den bagdel, at væsken let blev uklar og at garvesyren satte rande på glasset.

Rødvin er normalt solbærsaft fortyndet med vand - og det kan ødelægge enhver nok så delikat sprødsteget and. Der findes to drikkevarer, der på scenen er betydeligt dyrere end f.eks. både cognac og rom tilsammen: øl og champagne.

Når der drikkes øl på scenen, har man faktisk kun den mulighed at købe alkoholfri eller lys

pilsner, som så skal hældes på tomme flasker beregnet til stærkere sorter øl, sætte en kapsel på med maskine, så den for os danskere så velkendte knappe-oplevelyd fremkommer på scenen og skum dannes i glasset.

Champagne forekommer tit i festligt lag. Man kan på Folketeatret nævne en masse eksempler.

Nils Schou valgte sidste sæson at fortsætte Sven Holms kulinariske regilinie. Han udskiftede andesteg og »Rioja« - med hummer og champagne i Hippodromens sprudlende komedie »Elsker du mig?«.

Champagne - ja her er man henvist til at købe en såkaldt teaterchampagne. Den fås i mange af de kendteste mærker og består af helt alkoholfri druesaft tilsat kulsyre produceret specielt til scenebrug. Hvis man ønsker det galloperende champagneknald og perlende bobler i krystalglassene, kan man ikke klare sig med farvet vand.

Men teaterchampagnen har den fordel, at den i modsætning til soya- eller colafarvet vand smager ganske udmærket - De kan sagtens selv servere den en nytårsaften derhjemme, hvis De eller Deres gæster ikke ønsker at nyde alkoholholdig champagne. Emballage og udseende er lig de dyre dråber, og så har teaterchampagnen det ydeligere fortrin, at den er billigere end supermarkedets billigste hvidvin, der jo ofte smager af algersk eddike.

De hummere, som Birgit Sadolin, Pia Rosenbaum, John Hahn-Petersen og Steen Springborg fortærede i Nils Schous komedie, var til gengæld lige så ægte som Sven Holms andesteg. Regissøren havde søgt til hun fandt de billigste frosne hum-

mere, der kunne opdrives på det danske marked; og at de egentlig ikke smagte så pragtfuldt, kan man konstatere af, at der stadig ligger et par reservehummere i kantinens fryser idag, hvor De læser dette; og der er endnu ikke nogen der har opfordret kantinebestyreren til at bruge dem i en hummersalat.

Den flotte hummerdressing der serveredes til var fremstillet af tomat-suppepulver rørt op med vand og mel, og dét, kan jeg forsikre Dem, smagte ganske rædselsfuldt!

Mad og drikkevarer på scenen tilhører den post på budgettet, der kaldes »aftenlige udgifter«, og det er klart, at hvis man lægger ud med andesteg og fortsætter med hummer, så kan man ikke tillade sig at være alt for ekstravagant resten af sæsonen.

Bende Harris og Lisbet Dahl måtte i »Burhøns« nøjes med - ganske vist enorme mængder - småkager, som havde den ulempe, at de indeholdt så meget vanillesukker, at det var svært at fjerne duften af bagværk fra den ene dag til den anden.

Kagerne kunne heller ikke bruges mere end én gang, eftersom de blev trampet godt og grundigt i stykker i sluttableauet. Stykket blev spillet i de koldeste vintermåneder, så smulerne blev givet til hungrende fugle. Derved kom regien til at gavne også uden for teatret.

Nu tror jeg ikke, at August Strindberg har tænkt på vores betrængte økonomi, da han skrev »Dødsdansen«, Hippodromens sidste forestilling i sæsonen 1981/82. Her tales om chateaubriand og anden fin mad, men man ser den aldrig. Den eksisterer kun i replikker. De »aftenlige udgifter« bestod af cigarer til Ove

Sprogøe, som pinedød ifølge Strindberg var tvunget til at tænde adskillige hver eneste aften, selv om han slet ikke ryger og derfor ej heller kunne nyde det.

På Store Scene sidder tilskuerne mere end 2 meter fra spillerne, og derfor kan man lettere camouflere maden. Men med hensyn til klejnerne i »Nøddebo Præstegaard« bruges der altid ægte varer. Hvis jeg selv - og det er en ganske personlig bemærkning - havde været med i julefamilieforestillingen fra november til nytår, tror jeg nok, at jeg - efter klejner og brune kager 7 gange pr. uge i 2 måneder - ville ty til en ramsaltet sild eller friske jordbær for at bevare julefreden, når kaffen skulle drikkes efter gåsen og risengrøden i familiens selskab på selve højtidsdagen.

Af det foregående kan De se, at det kulinariske på scenen ikke altid er kulinarisk i dette ords egentlige forstand, og hvis det er kulinarisk, bliver det lækre ofte taget væk fra skuespillerne, fordi de skal gennemgå fortæringsritualet med de samme retter hver eneste aften, så længe forestillingen spiller.

En undtagelse må dog nævnes her. En spiselig rekvisit blev skabt til Folketeatret i sidste århundrede, og den nåede ud over rampen til publikum og har siden været folkeeje i København. Det er konditoriet La Glace's berømte Sportskage - foretningens mest solgte vare.

Den blev i 1891 komponeret til Otto Benzons lystspil »Sportsmænd«, og hver aften bragte et bud en ny kage til teatret. Sportskagen bestod - og består - af makronbund, flødeskum med knust nougat og karamelliserede vandbakkell-

Andesteg, rødvin, opbagt sovs, Lily Broberg.
Fra: Koster det sol?

ser. De kan smage den den dag i dag i Skoubogade - dengang må det have været en sand fryd at spise på scenen!

John Price har skrevet, at det er en borgers ret at få en borgerlig ret en gang om ugen. Udtrykket »en borgerlig ret« stammer fra en tid, hvor man svor til enten Det kongelige Teater eller Folketeatret. Sådanne teaterskel eksisterer heldigvis ikke mere, men den borgerlige ret består stadig.

Når teatrets tekniske personale ved en opkørsel til en premiere har arbejdet næsten i døgn drift gennem længere tid for at få kostumerne færdige, for at sætte det perfekte lys, fotografere, skrive programmer, montere bagtæpper, snedkerere, hamre, save, svejse, skrue, bygge kulisser, male og meget meget andet - og når kone, mand, børn og venner derhjemme tror, at man er emigreret, når arbejdspresset er allerhår-

dest, og premierenerverne begynder at nærme sig, sammen med både udmattelse, anspændelse og spænding, ja, så har Folketeatret på Store Scene to regissører, der sammen med kantinebestyreren sørger for, at vi får retten til en borgers borgerlige ret-tigheder bevaret, før vi synker helt i knæ. Og derved beviser de, at regissørarbejde med mad er meget andet end maskering. Det er det for øvrigt også på scenen, hvor »maden« kun er en meget lille niche af en regissørs store og vanskelige arbejde.

Regissørerne Birgitte Møller og Torben Lendorph Christensen og kantinebestyreren Johanne Nielsen har ofte sørget for, at vi fik varm mad, når der var natarbejde, før vi faldt om, og de giver Dem her opskriften på en af de borgerlige retter, vi er mest glade for på teatret, og som vi har til-delt 5 folketeaterkøkkenkokkehuer - vores højeste udmærkelse.

Indbagt mørbrad med ovnstegte kartofler

Denne ret er beregnet til 6 personer

Indbagt mørbrad

Dej:

250 g mel
½ tsk. salt fra kværn
1 tsk. bagepulver
150 g køligt smør
½ dl kold mælk
Bland mel, salt og bagepulver. Smuldr smørret i melet og tilsæt mælken. Læg dejen i køleskabet en times tid.
1 mørbrad
smør, salt og peber

Fars:

450 g hakket flæskesmåkød
2 spsk mel
1 æg
1 ½ tsk. salt fra kværn
1 tsk. revet muskatnød
et drys provencalsk krydderi
50 g grofthakkede valnødder
2 fed knust hvidløg
2 revne skalotteløg
1 dl piskefløde
200 g grofthakkede svampe

Afpuds mørbraden og

brun den godt i smørret. Tilsæt salt og peber. Rør det hakkede kød med mel, æg, krydderier, fløde, nødder og tilsæt derefter svampene.

Rul dejen ud til den har størrelsen 30x40 cm. Anbring halvdelen af farsen midt på dejen, læg mørbraden ovenpå og pak resten af farsen udenom. Luk først dejen ind over farsen, dernæst siderne. Der pensles med et sammenpisket æg. Læg »pakken« med sammenføjnngen opad på en bageplade og anbring den i 50-60 minutter i en 200 ° varm ovn.

Ovnstegte kartofler

10 store bagekartofler
smør eller olie til stegning
3 dl piskefløde
2 æg
Rosmarin (De kan også anvende andre krydderier, bare de passer til hovedretten).

Kartoflerne skrælles, rives på råkostjernet, og væden presses omhyggeligt ud i et viskestykke.

De revne kartofler steges i olie på panden. Derefter lægges de i en smurt bradepande og krydres. Pisk æg og fløde sammen og hæld det ud over kartoflerne (der ikke må dækkes af væsken).

Bages i ovnen ved 200° i 30-40 minutter.

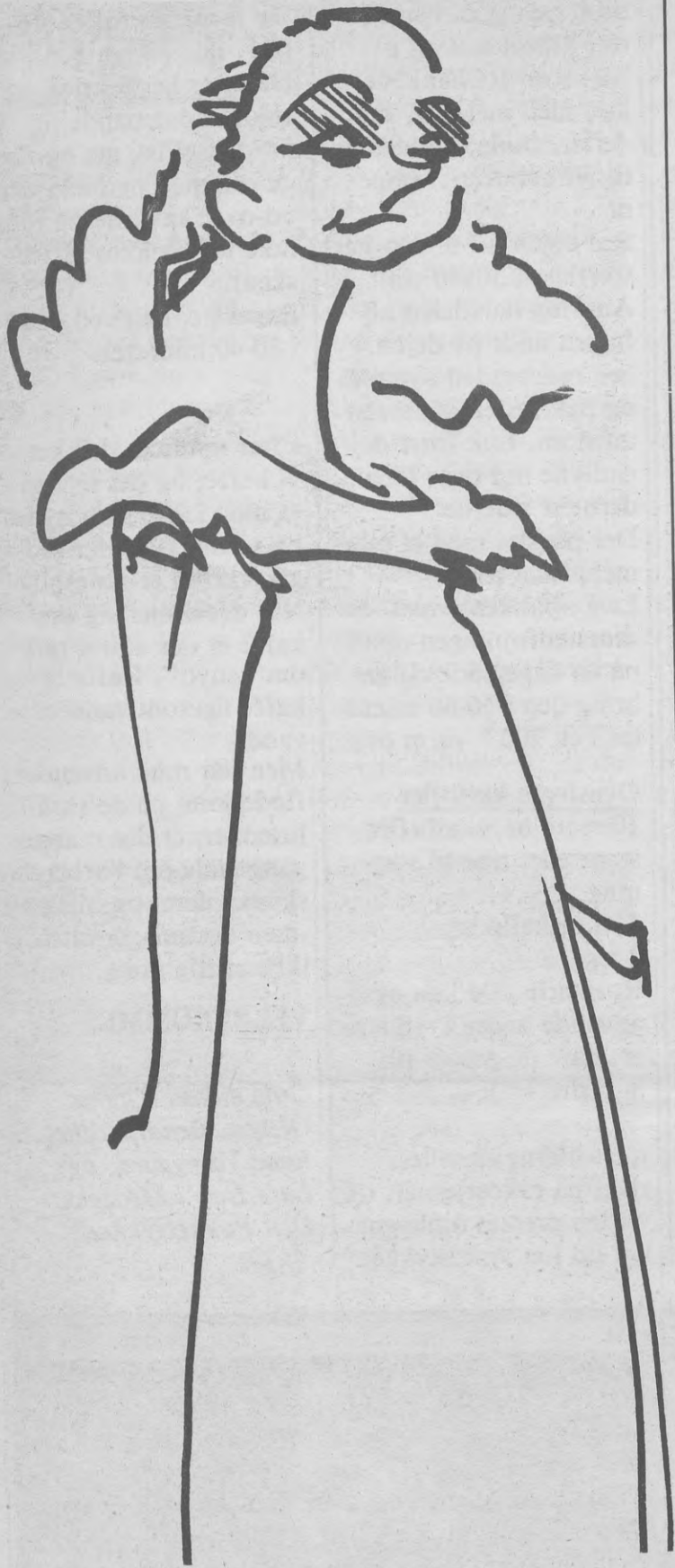
Efter måltidet drikker vi kaffe; og det er den samme kaffe som nydes på scenen, når der indgår kaffe i et skuespil. Når det drejer sig om kaffe er der aldrig tale om »snyd«. Kaffe er kaffe ligesom vand er vand.

Men når man anvender flødeskum på de skrå brædder, er der mange gange tale om barber-skum - nemt og billigt - men det smager altså ikke særlig skæg.

VELBEKOMME!

Gule enker, Kirsten Olesen, Bendt Rothe, Lene Vasegaard, og Lars Høy i Mrozeks: Den Pukkelrykkede (1979).

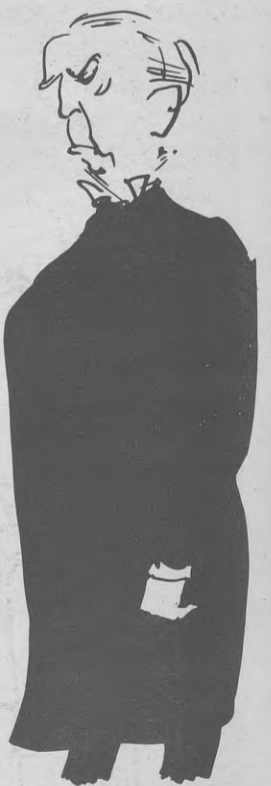

Nøddebo Præstegaard
ovenfor: Bende Harris,
Lars Høy og Sonja Op-
penhagen
ovenfor t.h.: Lily Bro-
berg og Gyrd Løfqvist

De lystige koner i Windsor
nedenfor: Erik Paaske
t.h.: Kirsten Walther,
Lily Broberg og Rita
Angela

Roserne bryder ud
ovenfor: Sonja Oppen-
hagen
til venstre: Holger Per-
fort
nedenfor: Henrik Koe-
foed og Ann-Mari Max
Hansen

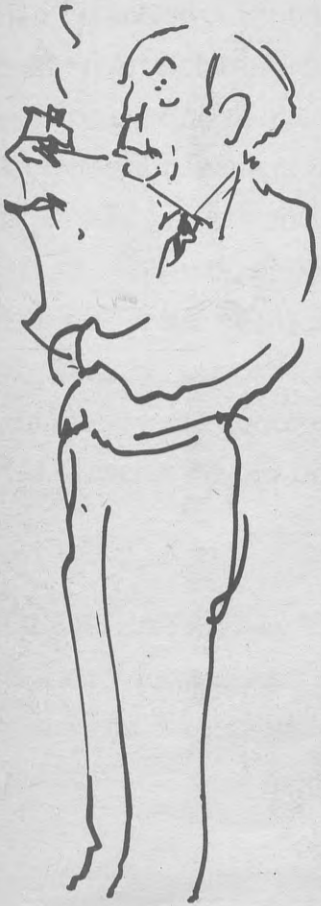
-Folketjende - den folketjende -

En folketjende
John Hahn-Petersen, Erik Paaske og Gyrd Løfqvist.

17.4.
82.

Clara Sørensen

Sæsonen der gik

Koster det sol?
foroven: Gyrd Løfvist
t.h.: Bent Conradi og
Birgit Sadolin

Burhøns
Bende Harris og Lisbet Dahl.

Dødsdansen

t.v.: Ove Sprogø og Lily Broberg.
t.h.: Lily Broberg og Bent Conradi.
nederst: Ove Sprogø.

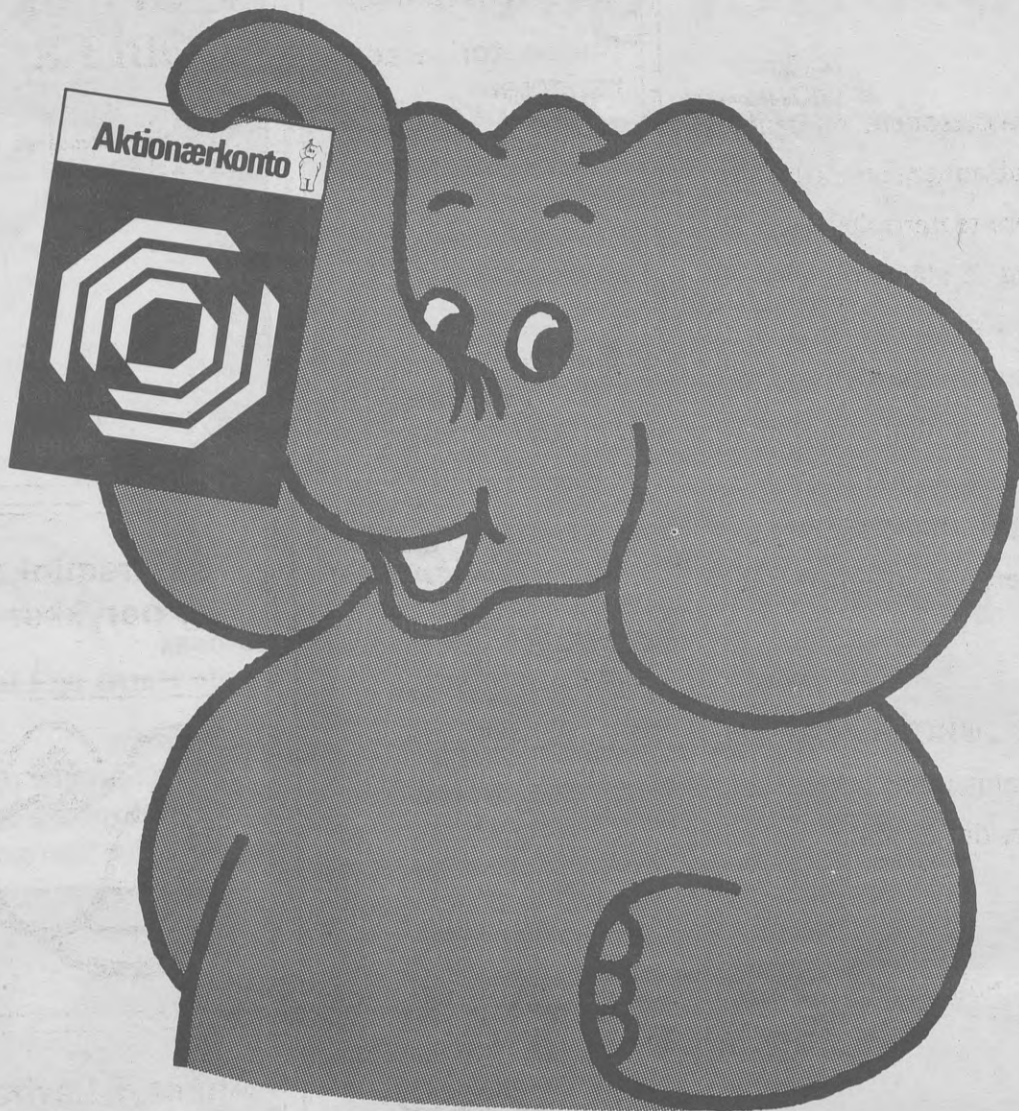

- Elsker du mig? -

Elsker du mig
Birgit Sadolin, Steen Springborg og John Hahn-Petersen.

Bliv medejer af Handelsbanken

– det er der fordel ved!

Handelsbanken har nu 80.000 aktionærer, og langt over halvdelen har fået aktierne noteret på navn. Med navnenoterede aktier på mindst kr. 1.000 kan De indsætte op til kr. 25.000 på en særlig AKTIONÆRKONTO, der forrentes med 2% over diskontoen – det giver 13%*) om året. Har De aktier for pålydende kr. 5.000, kan De indsætte op til kr. 50.000 på samme vilkår. Renten tilskrives en gang om året, pr. 31. december. De kan til enhver tid hæve og indsætte på AKTIONÆRKONTOEN.

*) pr. 8. marts 1982

Aktier på kr. 100 og opefter

Handelsbankaktier kan købes fra pålydende kr. 100 og opefter. Når vi har noteret Dem som aktionær og dermed som medejer af banken, indbydes De automatisk til den årlige generalforsamling. Aktionærer i provinsen vil tillige blive indbudt til aktionærmøder. Kom ind i Handelsbanken og få brochuren om Aktionærkonto, samt det informative årsregnskab „Et led i samfundet“, der fortæller, hvordan det gik Handelsbanken og Danmark i 1981.

HANDELSBANKEN
altid med i billedet

Abonnement

Gå i Folketeatret i jubilæumssæsonen, og benyt Dem af Artes fordelagtige abonnementsordninger, som er genvejen til alle tiders teateroplevelser. Bestil Deres abonnement nu og få alle fordelene - slip for at stå i kø, vær sikker på at få en plads og spar ca. 40% på den ordinære løssalgspris. Som abonnent er der ydeligere servicetilbud til Dem, som De kan læse om i Artes gentegningsbrochure som gratis kan rekvireres på tl. 01-10 16 22. Heri fortælles alt om familierabat, grupperabat m.m.

FOLKETEATRET og HIPPODROMEN udbyder i år hele 9 forestillinger i abonnement og har ikke mindre end 5 kombinationer, de såkaldte „pakker“.

Forestillingerne har følgende numre:

Hippodromen:

- Tigerens, harens og dragens timer ..... nr. 18
Sommerspil ..... nr. 19
Rene ord for pengene ..... nr. 20
Orchidémordet ..... nr. 21

Folketeatret:

- Roserne bryder ud ..... nr. 22
Eventyr på fodrejsen ..... nr. 23
Nøddebo Præstegaard ..... nr. 24
Den stundesløse ..... nr. 25
Den blå pekingeser ..... nr. 26

Pakkerne har følgende numre:

- 9: Tigerens, harens og dragens timer + Rene ord for pengene + Orchidémordet
10: Sommerspil + Rene ord for pengene + Orchidémordet
11: Roserne bryder ud + Nøddebo Præstegaard + Den stundesløse
12: Eventyr på fodrejsen + Den stundesløse + Den blå pekingeser
13: Eventyr på fodrejsen + Nøddebo Præstegaard + Den blå Pekingeser

Alt De skal gøre er at ringe til Arte tlf. 01 - 10 16 22. Jo hurtigere, jo længere kommer De frem i køen.

E. Møiniche
Statsautoriserede
revisorer

Østergade 1
1100 København K
Tlf. (01) 14 80 22

**KANSLER
MØBLER**

Jacob Erlandsensgade 13
2100 København Ø
Tlf. (01) 26 89 92

Leverandør til
Folketeatret

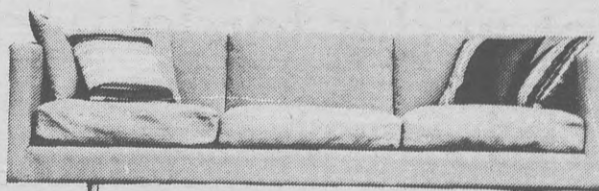
**Teatersminke
og parykker**

Anker & Løvbo

Amagertorv 15, 2
1160 København K
Tlf. (01) 14 04 24

FORM & FARVE sofa

3. pers. sofa, pris pr. 1/5-82 7.250

FORM & FARVE sofaen har aftageligt betræk på både puder og stel. Betrækket kan renses eller vaskes ved 40 gr. og efter passende tid fornyes. En detalje, som gør den efterhånden klassiske sofa til »et langvarigt forbrugsgode«.

FORM & FARVE sofaen betrækkes med håndvævet, gennemfarvet bomuld. De kan vælge mellem flere end 100 farver.

FORM & FARVE sofaen findes til 2, 3 eller 4 personer.

Fra Deres valg af stof går ca. 3 uger til sofaen er færdig.

Vi sender Dem gerne vort brochurermateriale med udførlige informationer og et udvalg af de mange farvemuligheder. Ring eller skriv venligst!

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____

By: _____

**FORM &
FARVE**

Østergade 33
1100 København K
Tlf. (01) 13 56 38

**Hvor
går du hen
når du
ikke går i
FOLKE
TEATRET?**

**På
aftenskole
sel'
følgelig**

Hvilken?

I HOVEDSTADEN

Nørre Søgade 27A
1370 København K
telf. (01) 13 49 33
Kontortid: kl. 10-16

The crossword puzzle grid contains the following words:

- Across:**
  - 1: BEDESTEDET
  - 2: FORNEMT
  - 3: TONE
  - 4: TONE
  - 5: TONE
  - 6: TONE
  - 7: TONE
  - 8: TONE
  - 9: TONE
  - 10: TONE
  - 11: TONE
  - 12: TONE
  - 13: TONE
  - 14: TONE
  - 15: TONE
  - 16: TONE
  - 17: TONE
  - 18: TONE
  - 19: TONE
  - 20: TONE
- Down:**
  - 1: FORK.
  - 2: FORK.
  - 3: FORK.
  - 4: FORK.
  - 5: FORK.
  - 6: FORK.
  - 7: FORK.
  - 8: FORK.
  - 9: FORK.
  - 10: FORK.
  - 11: FORK.
  - 12: FORK.
  - 13: FORK.
  - 14: FORK.
  - 15: FORK.
  - 16: FORK.
  - 17: FORK.
  - 18: FORK.
  - 19: FORK.
  - 20: FORK.

FolkeKryds & TeaterTværs

Send løsningen til:
Folketeatret
Nørre Voldgade 50
1358 København K

Blandt de rigtige løsninger trækkes der lod om 2 fribilletter efter eget valg og De garanteres samtidig plads ved en rundvisning. Præmien udtrækkes første gang ved Folketeatrets jubilæumsforestilling

Navn _____
 Adresse _____
 Postnummer _____

den 18. september 1982, og derefter udtrækkes der en vinder hver måned i sæsonen. De behøver således kun at sende én løsning ind for at være med hele året. Vinderne får direkte besked fra teatret.

